

Hmežjari

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

LETO LVIII

FEBRUAR

ŠT. 2 - 1988

GLASILO SOZD HMEZAD, KI ZDRUŽUJE KMETIJSTVO ŽALEC ★ KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE ★ KMETIJSTVO ILIRSKA BISTRICA ★ KMETIJSKA ZADRUGA »DRAVA« Radlje ★ SADJARSTVO »MIROSAN« Petrovče ★ VRTNARSTVO Celje ★ KMETIJSKA ZADRUGA »SAVINJSKA DOLINA« Žalec ★ INŽENIRING ★ KMETIJSKA ZADRUGA SLOVENSKA BISTRICA ★ CELJSKA MESNA INDUSTRIJA ★ CELJSKE MLEKARNE Celje ★ HMEZAD EXPORT IMPORT Žalec ★ STROJNA Žalec ★ MINERVA Zabukovica ★ GOSTINSTVO IN TURIZEM Žalec ★ AGRINA Žalec ★ JATA ZALOG Ljubljana ★ TAJFUN Planina ★ INTERNA BANKA HMEZAD ★ HRANILNO KREDITNA SLUŽBA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA Žalec, DS Služba pravne pomoči in SKUPNE SLUŽBE SOZD HMEZAD

Delavec ima pravico in dolžnost, da je obveščen o dosežkih svojega dela in rezultatih drugih delavcev ter organizacije, kjer združuje delo.

Iskanje najboljših rešitev

Doseženo stopnjo soglasja bo potrebno v javni razpravi utrditi z izboljševanjem in dograjevanjem ustavnih dopolnil pa tudi z iskanjem novih rešitev na podlagi sprejetih kriterijev ustavnih sprememb. Javno razpravo je treba zasnovati in organizirati tako, da bo mobilizirala delavce, delovne ljudi in občane k odpravljanju slabosti na gospodarskem področju in h krepitvi učinkovitosti političnega sistema kot celote in da se bo po vsebini vključila v druge aktualne družbenopolitične aktivnosti (npr. temeljne kandidacijske konference v postopku za izvolitev predsednika predsedstva SR Slovenije in nosilcev posameznih dolžnosti v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in skupščinah sisov, ki jim spomladi poteče dveletni mandat). Javna razprava je tudi zelo pomembna priložnost za nadaljnjo intenzivnejšo utrditev političnega sistema na vseh ravneh, zlasti v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, za okrepitev politične volje de-

lovnih ljudi in občanov za spopad s slabim gospodarjenjem in inflacijo.

Težiščno vlogo v javni razpravi morajo imeti družbenopolitične organizacije, tako zaradi same izvedbe in usmerjanja javne razprave kakor tudi zato, da še v večji meri in celoviteje opredelimo in uveljavimo vlogo subjektivnega dejavnika v naši družbi in njegove naloge za boljše delovanje političnega sistema. Tako bo javna razprava dopolnila tudi ocene in predloge iz kritične analize, ki je opozorila, da številne slabosti v delovanju političnega sistema izhajajo iz nedoslednega uresničevanja ustavne vloge družbenopolitičnih organizacij in premajhne integrativne vloge subjektivnega dejavnika zlasti na nižjih ravneh družbenega organiziranja.

Posebno mesto v javni razpravi mora imeti znanost in stroka, zato se mora socialistična zveza posebej zavzeti in omogočiti čim širšo in poglobljeno razpravo v strokovnih društvih in njihovih zvezah ter v znanstvenih institu-

cijah. K posebej poglobljeni razpravi je treba spodbuditi tista strokovna društva in znanstvene institucije, ki lahko prispevajo tehtna mnenja k dopolnilom, ki zadevajo družbenoekonomski sistem in odnose.

(Odlomek iz programa politične aktivnosti v javni razpravi o osnutku ustavnih dopolnil, ki ga je sprejelo predsedstvo RK SZDL Slovenije)

INVENTURA V DE GOVEDOREJA - FARMA PODLOG

Po dobri stari navadi vkljub trimesečnim periodičnim obračunom še vedno na koncu leta temeljito pregledamo rezultate poslovanja v preteklem letu. Rezultate analiziramo in na osnovi doseženega pripravimo plan dela za naslednje leto.

V lanskem letu smo krepko presegle fizični del planirane proizvodnje, saj smo pri 485 kravah realizirali proizvodnjo 2.953.912 l ali 6.095 l mleka po kravi. Za večjo proizvodnjo nismo porabili nič več delovnih ur, niti bistveno več krmil. Tudi pri kvaliteti mleka so bili storjeni premiki na bolje, zato smo pričakovali tudi boljše rezultate pri finančnem obračunu. Napisal sem pričakovali, toda žal ne tudi realizirali, saj so stroški naše proizvodnje naraščali bistveno hitreje, kot pa so se dvigovale odkupne cene mleka. Delavci na farmi smo storiли vse, da bi bili rezultati boljši kot v preteklem letu. Vse najboljše krave smo čredili v skupine po hlevih, izbrankam z več kot 30 litri mleka na dan smo potem prebrali resolucijo Zveze sindikatov Jugoslavije, sklepe novosadskega plenuma CK, sklepe sindikatov Jugoslavije, sklepe problemske konference SZDL. Pričakovali smo, da bomo s to šok terapijo dosegli še večjo proizvodnjo, toda izkazalo se je, da so naše krave politično neosveščene in na obljube ne reagirajo. Zato smo jim povečali obrok krme in jih pričeli trikrat dnevno molziti, ta konzervativna metoda je potem dala zelene rezultate. Znova se je izkazalo, da je moč doseči boljše rezultate zgolj in samo z več dela. Molzniki so za tretjo molžo žrtvovali doberšen delež časa za malico, ki je sedaj skrajšana na 10 minut, to pa nas zopet uči, da moramo odstopiti s pridobljenih pozicij, če želimo doseči boljše rezultate v količini in kvaliteti.

V celotnem kmetijstvu: tako hmeljarstvu, poljedelstvu in govedoreji so fizični rezultati nad planiranimi, medtem so finančni v obratnem sorazmerju. Ob inventuri je prav, da se vprašamo zakaj je tako.

(Nadaljevanje na 2. strani)

8. februar

France Prešeren, danes je tvoj smrtni dan

Ran tvojih bolečine so se umirile. . . .

A nikdar tvojih pesmi večne sile Ne bodo utihnile, Slovenec in zemljan!!!

Cvetijo v srcih, dajo vonj izbran, Enakost z narodi sveta so v nas vzbudile!

Ponosno nam Zdravica buri žile, Resnica je postal tvoj davni san:

Enotno, v slogi se za dom borimo, Širok pogled nam meri stran nebá, Enakost vseh ljudi bo naša himna!

Razpihajmo še bolj humanega duhá, En dan kulture v vse dni razteg-nimo, Naj vlada pamet sredi dobrega srcá!!!

A. G.

Povedal je:

Sava Vujkov, predsednik zveznega komiteja za kmetijstvo je dejal, da smo lani uvozili 40 milijonov litrov mleka. . . , da že od 1960. leta stalno uvažamo mleko in mlečne izdelke in da je danes povprečna mlečnost na kravo v Jugoslaviji komaj nekaj več kot 1.700 litrov letno.

Za to sramoto ni nobenega opravičila.

IZ VSEBINE

2. stran: Priznanja za zvestobo Hmežadu
3. stran: Strokovni izpiti pripravnikov v letu 1987
4. stran: KVIZ - Mladi in kmetijstvo
5. stran: Velik poudarek zelju in repi - Varstvo zelja
8. stran: Mehurjavost ali ehinokokoza
10. stran: Kmečka hiša, Ta presneti pustni čas
11. stran: Ljubiteljem rekreacije
12. stran: Nagrade novoletne križanke

Do sedaj je bilo snega le za vzorec

PRIZNANJA ZA ZVESTOBO HMEZADU

Za 10, 20, in 30-letno zvestobo Hmezadu in njegovim pravnim prednikom so ob zaključku poslovnega leta 1987 bila podeljena priznanja.

KMETIJSTVO ŽALEC

DS Skupne službe

10 let

1. Marta Smrdelj
2. Lidija Habjan
3. Jelka Kopitar

TOZD Kmetijstvo Latkova vas

10 let

1. Frančiška Drolc

20 let

1. Ivanka Zadravec
2. Bara Štekovič
3. Agata Kranjec
4. Elizabeta Gotar

TOZD Kmetijstvo Petrovče

10 let

1. Zoran Živkovič

20 let

1. Vilma Svečak
2. Josip Svečak

TOZD Kmetijstvo Petrovče – DE Kmetijstvo Vrbje

10 let

1. Rozalija Vidaček

20 let

1. Elizabeta Pepevnik
2. Mila Šumečki

30 let

1. Ivan Pikl

TOZD Kmetijstvo Petrovče – DE Kmetijstvo Arja vas

10 let

1. Matija Pačandi
2. Ivan Perinovac

20 let

1. Jože Kumperger

TOZD Kmetijstvo Petrovče – DE Kmetijstvo Celje

10 let

1. Božidar Horvat
2. Danica Jakopovič
3. Mihael Kralj
4. Ema Antolin

30 let

1. Jože Kopinšek

KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE

DS Skupne službe

10 let

1. Anica Dajnko
2. Petra Krebs

TOZD Kmetijstvo

10 let

1. Edvard Majcenič
2. Edvard Gajšek
3. Franc Svetelšek
4. Franc Polajžer
5. Ivan Žerak

TOK Kooperacija

10 let

1. Jožefa Jakopina
2. Rudolf Tkalec
3. Sidonija Korpar
4. Anita Lorgar

30 let

1. Zlatko Kunst

KZ ILIRSKA BISTRICA

10 let

1. Anton Mesnar
2. Zdravko Senkinc

30 let

1. Anton Urbančič
2. Cilka Udovič

KZ DRAVA RADLJE

DS Skupne službe

20 let

1. Justina Rogina
2. Alojz Hauzer

TOZD Gostinstvo Podvelka

20 let

1. Mihaela Brek

TOZD Prevoz

10 let

1. Vinko Hafner
2. Branko Kašman

20 let

1. Jože Popič

TOZD Kmetijstvo Radlje

10 let

1. Erna Potnik
2. Friderik Leitinger

20 let

1. Danijela Nabernik

TZO Kmetovalec Vuzenica

10 let

1. Jelka Praprotnik
2. Boža Oslak
3. Miro Vodušek
4. Gretka Kraker
5. Martin Mazgan

20 let

1. Marija Javornik
2. Marija Bačič

30 let

1. Božidar Praprotnik

VRTNARSTVO CELJE

10 let

1. Milena Šolinc
2. Erna Zupanič
3. Dušanka Čobanovič
4. Franc Trbove
5. Dragica Arzenšek

20 let

1. Emilija Žuntar

30 let

1. Marija Rozman

KZ SAVINJSKA DOLINA

DS Skupne službe

10 let

1. Jožica Prislan
2. Jožica Kukec
3. Ivana Korber

TZO Braslovče

10 let

1. Vinko Jagodič

30 let

1. Pavla Krajnc

TZO Gotovlje

10 let

1. Nika Golavšek

TZO Petrovče

10 let

1. Dušan Andelkovič

TZO Tabor

10 let

1. Zdravko Golob

TZO Polzela

30 let

1. Ivan Poteko
2. Ivan Kolšek

KZ SLOVENSKA BISTRICA

10 let

1. Anica Golob
2. Jožica Koren
3. Marija Šincek

CELJSKA MESNA INDUSTRIJA

DS Skupne službe

10 let

1. Zdenka Razgoršek
2. Marija Koštomaj

20 let

1. Vida Sumrak

TOZD Maloprodaja

10 let

1. Doroteja Pilih
2. Franc Kolar
3. Emilija Dernač

20 let

1. Ida Cimperman

30 let

1. Peter Plešnik

TOZD Proizvodnja mesa in mesnih izdelkov

10 let

1. Marjan Šabec
2. Marija Žganjar
3. Danica Bincl
4. Romana Hribernik
5. Franc Jančič
6. Farko Korošec
7. Jožica Ogrizek
8. Zdenka Bele
9. Antonija Kolar
10. Verica Žužek
11. Ivan Dečman

20 let

1. Anton Siter
2. Matija Tratnik
3. Štefka Škoberne

TOZD Združena hladilnica

10 let

1. Franc Zupanc

DO JATA

10 let

1. Milan Karadžić
2. Edo Jurman
3. Tatjana Mrak
4. Aleš Wabra
5. Mahmed Kreštić
6. Zinka Snoj
7. Janez Lončar
8. Pavla Lončar
9. Dragica Jovanović
10. Anton Tratnjek
11. Franc Uršič
12. Živojin Gušić
13. Kristina Štupar
14. Janko Žurga
15. Rajko Šuštar
16. Miha Košir
17. Franc Tršinar

20 let

1. Franc Janša
2. Dušan Cunja
3. Salih Velič
4. Marija Ocepek

INVENTURA V DE GOVEDOREJA – FARMA PODLOG

(Nadaljevanje s 1. strani)

Za fizične rezultate nam je jasno: delali smo več in bolje. Sprašujem se, ali obstoja v naši državni industriji, kjer bi lahko organizirali 65 dnevno delo nepretrogoma v 12 urnih izmenah in to v izmenah od 2. zjutraj do 14. ure in od 14. ure do 2. ure zjutraj? Verjetno bi že po enem tednu takšnega dela delavci odšli pred skupščino in ne vem kam še, pri nas pa je to del normalnega delovnega procesa.

Za takšno delo niso bile deljene udarniške značke, niti posebne pohvale, marveč le osebni dohodki, ki so še zmeraj nekaj odstotkov manjši kot v industriji.

Zamišljam si, kako bi izgledalo naše glavno mesto, če bi se mi odločili skupaj z zadružno zvezo oditi pred skupščino. S seboj bi vzeli tudi naše krave, ki so pokazale svojo politično neosveščenost. Pa naj nam tam pojasnijo, zakaj za več in boljše delo ne moremo dobiti tudi več dohodka.

Že davno smo se odpovedali teden-skemu počitku, odpovedali smo se praznovanju Novega leta, prvega maja, dneva republike, letos še večjemu delu malice, pristali na nižje plače. Kaj lahko še storimo? Pozivamo vse delavce, da nas posnemajo, morda bo potem ustvarjen tolikšen dohodek, da bo lahko tudi

kmetijstvo pravično prodalo svoj znoj.

Morda bo le prevladalo mišljenje, da bolj kot supersonične avione, puške, tanke in topove potrebujemo hrano, ki je iz leta v leto manj. Morda bi naši politiki namesto po Afriki in Aziji raje potovali po naši lepi Jugoslaviji, se zamislili nad praznimi hlevi in opuščeni-mi njivami. Morda, bi se jim bolj kot Palestinci zasmilili starčki, ki kljub sed-mim križem rijejo po zemlji, medtem, ko njihovi otroci v mestih prejema-jo pomoč za nezaposlene.

Potem verjetno ne bi bili prisiljeni poklati politično neosveščenih krav in s tem za 20 % zmanjšati količine pridelane-ga mleka. Otroci bi lahko še naprej pili pravo pristno mleko namesto godlje iz mlečnega prahu, s katerim smo pred nekaj leti napajali teleta in krmili prašiče.

S temi pobožnimi željami zaključujem to inventuro in obljubljam, da se bom z jezikom in peresom še trudil, da po opravljenem delu storim vse kar je v moji moči, da mesarski nož ne bo posegel v našo čredo. Pri tem pa računam na pomoč vseh zainteresiranih, vendar pomoč v materialu, ker se iz napisanega vidi, da moralno politična ne zadostuje.

Lep pozdrav

Srečko Čater

CELJSKE MLEKARNE**10 let**

1. Stanija Šikman
2. Anton Čebular
3. Rozalija Štabus
4. Jože Jerebic
5. Stanislav Rančigaj
6. Tomislav Pavlič
7. Zlatko Krajnc
8. Anton Šeligo
9. Kalist Štekovič
10. Cvetka Doberšek
11. Angelca Klapšič
12. Berislav Knežič
13. Marjan Kostanjšek

20 let

1. Olga Zavašnik
2. Franc Karo
3. Stanko Škrabar
4. Zvonko Đuras

30 let

1. Franc Naglič

STROJNA ŽALEC**DS Skupne službe****10 let**

1. Mira Zore
2. Romana Breznik

30 let

1. Janez Dajčar
2. Majda Marinko

TOZD Grames**10 let**

1. Anton Cizej
2. Ervin Dolinar
3. Franc Sorčan
4. Jernej Kapitler

30 let

1. Ivan Sedminek

TOZD Proizvodnja kmet. mehanizacije**10 let**

1. Janez Florjan
2. Zdravko Pecarič
3. Marjan Povše
4. Marjan Ropotar
5. Branko Robič
6. Jože Špitaler

20 let

1. Ivan Komerički
2. Stanislav Drošč
3. Silvester Pikelj

HMEZAD EXPORT – IMPORT**10 let**

1. Kristina Cizej
2. Irena Petrič

20 let

1. Ljudmila Kovač

MINERVA ZABUKOVICA**10 let**

1. Miran Štravs
2. Ivan Salobir
3. Franc Polšak
4. Jože Rednjak
5. Ciril Naprudnik
6. Romana Pernovšek

TAJFUN PLANINA PRI SEVNICI**10 let**

1. Rupert Baumkirher
2. Ivanka Deželak
3. Zdenka Doberšek
4. Marjan Doberšek
5. Branka Gračner
6. Vojko Kocman
7. Magda Krajnc
8. Hedvika Lončarič
9. Konrad Polšak
10. Anton Uduč

20 let

1. Jože Špan
2. Stane Špan

GOSTINSTVO – TURIZEM ŽALEC**10 let**

1. Janez Čremožnik
2. Metoda Velečič
3. Antonija Ocvirk
4. Elizabeta Šekoranja
5. Zdenka Robič
6. Danica Potočan
7. Erna Nemevšek
8. Slavica Ocvirk
9. Jože Ocvirk
10. Ivan Podveržen
11. Ljudmila Uratnik
12. Mira Grm
13. Tatjana Žafran

20 let

1. Mihaela Rebec

AGRINA ŽALEC**DS Skupne službe****10 let**

1. Ludvik Kos
2. Marija Černe
3. Irena Rak
4. Mojca Serdoner
5. Milan Hrovat

20 let

1. Ivan Turnšek

30 let

1. Jožica Pirnat

TOK Mega**10 let**

1. Franc Rezar
2. Ignacija Slemenjak

TOZD Sadeks**10 let**

1. Jasim Dafič
2. Momir Pejič
3. Stevo Kuljanin

TOZD Transport**10 let**

1. Karolina Kočevar

TOZD Maloprodaja**10 let**

1. Milan Ašenberger
2. Anton Balon
3. Franc Presekar
4. Alojz Jager
5. Jože Čebular
6. Zdenka Cokan
7. Rezka Prosen

TOZD Veleprodaja**10 let**

1. Cvetka Turnšek
2. Henrik Malgajna
3. Franc Pregrad
4. Veronika Kapus
5. Mirjana Lazič
6. Werner Pešec
7. Valter Kompan

HMEZAD INŽENIRING**10 let**

1. Štiglic Valentin

DS INTERNA BANKA**10 let**

1. Lidija Marcen
2. Jožica Šanca
3. Peter Gominšek

STROKOVNI IZPITI PRIPRAVNIKOV V LETU 1987

Stopnja zahtev.	Zap. št.	PRIIMEK IN IME	DO-TOZD	STROK. NAZIV
II.	1.	Tomaž BELOGLAVC	ST-PKM	obdelovalec kovin
	2.	Friderik BREZNIK	ST-PKM	obdelovalec kovin
	3.	Ivan KNAFELC	ST-PKM	obdelovalec kovin
	4.	Sandi KRAMER	ST-PKM	obdelovalec kovin
	5.	Marko GLAVNIK	ST-PKM	obdelovalec kovin
SKUPAJ 5				

IV.	1.	Anita LONČAR	KZSd-ŠE	prodajalec
	2.	Marjeta OCVIRK	KZSd-GO	prodajalec
	3.	Srečko BRUMEN	KZSd-PR	prodajalec
	4.	Klementina KRMELJ	AG-MP	prodajalec
	5.	Branko CIMPERMAN	KZSd-BR	prodajalec
	6.	Aleksandra MALGAJ	CMI-MP	prodajalec
	7.	Davorin TAJNŠEK	AG-MP	prodajalec
	8.	Milena PUSOVNIK	CMI-MP	prodajalec
	9.	Stanko LEBENIČNIK	CMI-MP	mesar
	10.	Sandi KOREZ	CMI-MP	mesar
	11.	Dušan SINKAR	CMI-PMMI	mesar
	12.	Tadej UDOVČ	ML	mlekar
	13.	Milica MARKAČ	GT	kuhar
	14.	Marjana VOH	GT	kuhar
	15.	Pascal ROGL	GT	kuhar
	16.	Erika GRADIŠEK	KKŠ	kuhar
	17.	Matjaž GOROPEVŠEK	GT	kuhar
	18.	Magdalena ROMIH	KKŠ-TOK	kuhar
	19.	Darja OREŠNIK	GT	kuhar
	20.	Mladen SVRŽNJAK	GT	natakar
	21.	Suzana STEBERNAK	GT	natakar
	22.	Matjaž CVERLIN	GT	natakar
	23.	Mojmir SMOLEJ	GT	natakar
	24.	Slavica POKLEČKI	SM	kmetijec
	25.	Martin MUR	KŽ-PE	kmetijec
	26.	Marcel PROSINEK	VT	vrtnar
	27.	Primož SKOČIR	VT	vrtnar
	28.	Anton STERMECKI	VT	vrtnar

29.	Tomaž KRAMER	ML	vrtnar
30.	Vitomir URŠIČ	ST-PKM	strojni ključavničar
31.	Rudolf MASTNAK	ST-PKM	strojni ključavničar
32.	Janez VIPOTNIK	ST-PKM	strojni ključavničar
33.	Slavko ŠPRAJC	KKŠ-KS	strojni ključavničar
34.	Andrej JECL	KKŠ-KS	strojni ključavničar
35.	Igor MALOVŠEK	ST-PKM	strojni ključavničar
36.	Milan ČADEJ	ST-PKM	strojni ključavničar
37.	Marjan KUKEC	ST-PKM	strojni ključavničar
38.	Jože JANČIČ	ST-PKM	strojni ključavničar
39.	Viktor LABOHAR	ST-PKM	strojni ključavničar
40.	Robert RAČEČIČ	ST-PKM	orodjar
41.	Jože ŠIPEC	KKŠ-KŠ	mehanic kmet. strojev
42.	Srečko VALENČAK	KKŠ-KS	mehanic kmet. strojev
43.	Peter HOSTNIK	KKŠ-KS	mehanic kmet. strojev
44.	Uroš BERGLEZ	ST-GR	avtomehanic
45.	Aleksander SAKELŠEK	ST-GR	avtomehanic
46.	Roman VASLE	ST-GR	avtomehanic
47.	Matjaž DOSEDLA	ST-GR	avtomehanic
48.	Boštjan CAJHEN	ST-GR	avtomehanic
49.	Miran SKOK	ST-GR	avtoelektričar

SKUPAJ: 49

V.	1.	Andrej TROBIŠ	KŽ-PE	kmetijski tehnik
	2.	Aleksander TURK	KKŠ-TOK	kmetijski tehnik
	3.	Marjeta BEVC	KKŠ-K	kmetijski tehnik
	4.	Marija KRUMPAK	KKŠ-K	kmetijski tehnik
	5.	Andrej GOŠNJAK	KKŠ-K	kmetijski tehnik
	6.	Anton PUŠNIK	KKŠ-K	kmetijski tehnik
	7.	Darko KRAJNC	KŽ-PE	kmetijski tehnik
	8.	Matjaž PUR	KŽ-LV	kmetijski tehnik
	9.	Marjan BRINOVEC	KZSd-DSSS	kmetijski tehnik
	10.	Slavko LIKOZAR	KŽ-PE	kmetijski tehnik
	11.	Uroš PRISLAN	KŽ-LV	kmetijski tehnik
	12.	Melita MAJER	SM	kmetijski tehnik
	13.	Matija BLAGOJEVIČ	KŽ-LV	kmetijski tehnik
	14.	Marjan ŠKAFFER	K	kmetijski tehnik
	15.	Bernarda FELICIJAN	K	kmetijski tehnik
	16.	Roman POTEKO	KZSd-TR	kmetijski tehnik

(Nadaljevanje na 4. strani)

STROKOVNI IZPITI PRIPRAVNIKOV V LETU 1987

(Nadaljevanje s 3. strani)

17. Levin OPARENOVIČ	ML	veterinarski tehnik
18. Josip TANKO	KZSd-BR	veterinarski tehnik
19. Damjana RANČIGAJ	ML	mlekarski tehnik
20. Miran KOVAČ	ML	mlekarski tehnik
21. Vilma ŠTUMBERGER	KKŠ-TOK	kuharski tehnik
22. Irena GOMINŠEK	SM	vrtnarski tehnik
23. Zdenka ZIKOVŠEK	VT	vrtnarski tehnik
24. Angela KOŠICA	KŽ-DSSS	ekonomski tehnik
25. Lilijana VINCEKOVIČ	VT	ekonomski tehnik
26. Zvonka SERDONER	ST-DSSS	ekonomski tehnik
27. Darja VOZLIČ	MI	ekonomski tehnik
28. Alenka HUŠ	DSSS	ekonomski tehnik
29. Alenka JOVANOVIČ	EI	ekonomski tehnik
30. Barbara TERŽAN	AG-DSSS	ekonomski tehnik
31. Sabina TERŽAN	KŽ-DSSS	ekonomski tehnik
32. Alojzija GUČEK	IB	ekonomski tehnik
33. Jožica POTISK	KKŠ-DSSS	ekonomski tehnik
34. Suzana ZUPANC	ML	ekonomski tehnik
35. Jadranka LESJAK	GT	komercialni tehnik
36. Cvetka SILOVŠEK	EI	komercialni tehnik
37. Tatjana CERJAK	RC-DSSS	programerski tehnik
38. Aleš KOKOT	RC-DSSS	programerski tehnik
39. Franc ČRETNIK	KKŠ-KS	strojni tehnik
40. Zdenko MASTNAK	MI	strojni tehnik
41. Stanko PLANTAK	ST-PKM	strojni tehnik
42. Barbara MAROVT	KŽ-TK	kemijski tehnik
43. Romana BASTL	AG-UP	gimn. maturant
44. Tomaž SKALE	RC-DSSS	gimn. maturant
45. Tea DRUŠKOVIČ	ML	gimn. maturant

SKUPAJ: 45

VI.	1. Jolanda ŽELEZNIK	AG-MP	ekonomist
	2. Brigita JAZBEC	KKŠ	kmetijski inženir
	3. Irena VIZJAK	VT	kmetijski inženir

SKUPAJ: 3

VII.	1. Matjaž KOS	AG-DSSS	dipl. ekonomist
	2. Alenka ULAGA	RC-DSSS	dipl. ekonomist
	3. Irena ŠTIMAC	ML	dipl. biolog
	4. Marjeta BIZJAK	KZSd-TZO BR	dipl. kmet. inženir
	5. Majda SIRŠE	AG-VP	dipl. kmet. inženir
	6. Martina ČETINA-SOPOTNIK	KŽ-PE	dipl. kmet. inženir
	7. Vojko GOLAVŠEK	KŽ-PE	dipl. kmet. inženir
	8. Peter VRISK	KŽ-PE	dipl. kmet. inženir
	9. Ljudmila MUZLOVIČ	KKŠ-TOK	dipl. veterinar
	10. Matjaž KRANJC	RC-DSSS	dipl. inž. računalništva

SKUPAJ: 10

SKUPAJ:	II. stopnja:	5
	IV. stopnja:	49
	V. stopnja:	45
	VI. stopnja:	3
	VII. stopnja:	10

SKUPAJ: 112

V preteklem letu je opravljalo strokovni izpit 112 kandidatov vseh stopenj zahtevnosti:

na II. stopnji je uspešno opravilo strok. izpit 5 kandidatov ali 4,4 %

na IV. stopnji je uspešno opravilo strok. izpit 49 kandidatov ali 43,7 %

na V. stopnji je uspešno opravilo strok. izpit 45 ali 40,3 %

in na VI. in VII. stop. je uspešno opravilo strok. izpit 13 kandidatov ali 11,6 %

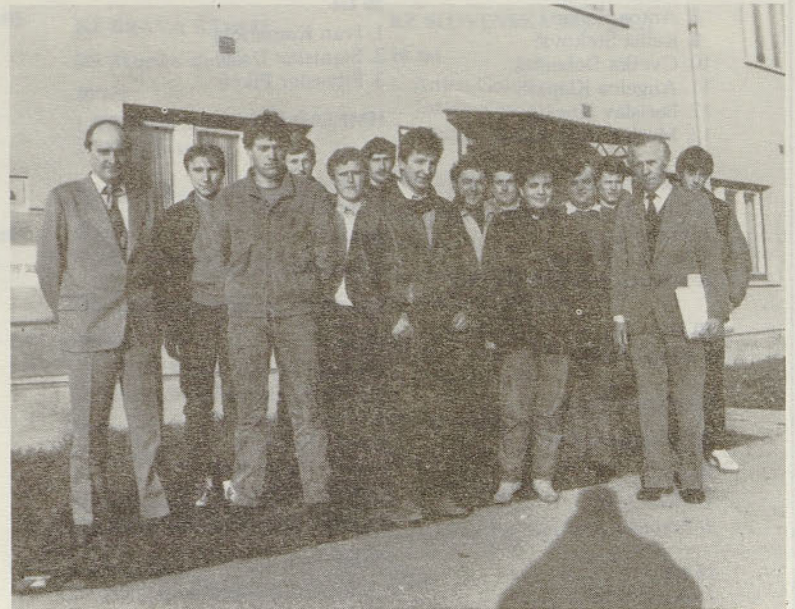
Splošno mnenje posameznih izpraševalcev, članov komisij je, da je znanje kandidatov dobro, bolj so seveda podkovani na strokovnem področju, nekaj težav pa so imeli s splošnim delom – poznavanjem samoupravne organiziranosti SOZD in tudi s pravicami in dolžnostmi delavcev v združenem delu. Tako je moralo ta del strokovnega izpita ponovno opravljati šest kandidatov, vsi pa so bili v drugo uspešni. Glede na srednjeročni planski akt za obdobje 1986–1990, ki predvideva porast deleža kadrov s VI. in VII. stopnjo strokovne izobrazbe od 9,8 % na vsaj 13,3 %, predstavlja delež le-teh v letu 1987 pozitiven premik. Seveda ob ugotovitvi, da so se delavci v svojih DO tudi zaposlili.

V primerjavi z letom 1986, ko je opravilo strokovni izpit 100 pripravnikov, od tega kar 21 z višjo ali visoko strokovno izobrazbo pa lahko lanski rezultat vrednotimo tudi nekoliko drugače. Podrobnejše analize uresničevanja kadrovske-stipendijske politike za prvi dve leti srednjeročnega plana v tem trenutku še ni moč posredovati, saj na končno podobo vpliva tudi vrsta drugih faktorjev kot npr.: študijski cikel, cikel pripravništva, zaposlovanje delavcev, ki so opravili strokovni izpit, uspešnost študija delavcev, ki študirajo ob delu, fluktuacija delovne sile in še kaj.

Podrobnejši analizi in spremljanju uresničevanja planskih usmeritev na področju kadrov in izobraževanja na vseh stopnjah strokovne zahtevnosti bo v prihodnje v sodelovanju s strokovnimi delavci namenjen velik del našega dela.

Sodelavcem, ki so uspešno opravili strokovni izpit čestitamo in jim želimo veliko ustvarjalnega dela, uspehov in dobrega sodelovanja v delovnih sredinah v kateri so se vključili. Zahvala velja seveda tudi njihovim mentorjem, ki so jim s posredovanjem strokovnega znanja in izkušenj v veliki meri pomagali pri njihovem uveljavljanju (vključevanju...).

Programer izobraževanja
Niko Veber, prof. soc.

Udeleženci 2. šole za hmeljarstvo za mlade kmete na IHP Žalec. Šolanje traja od decembra do srede februarja.

KVIZ – Mladi in kmetijstvo

Tudi letos HMEZAD KZ »Savinjska dolina« Žalec prireja v sodelovanju z Občinsko konferenco ZSMS Žalec kviz – Mladi in kmetijstvo

Teme, na katere bodo tekmovalci odgovarjali, so:

- Čas za rešitev gozdov se izteka
- Delo ZSMS po kongresu 1986/87
- Krompir
- Bio vrt
- Splošna prehrana živali
- Osemenjevanje svinj v kmečki reji

Literaturo sta določila Komisija za kmetijstvo pri RK ZSMS Odbor za mlade združnike pri Zadrugi zvezi Slovenije, vprašanja pa bo sestavila strokovna komisija KZ »Savinjska dolina« Žalec.

Kviz bo v soboto, 6. 2. 1988 ob 19. uri v Hmezadovi dvorani v Žalcu.

Med kvizom bo potekal kulturni program, po kvizu zabava. Prisrčno vabljeni VSI, ki vas iz naštetih tem kaj zanima.

KOORDINATOR AMZ:
Matej ČULK

Pšenica je kljub muhasti jeseni lepo ozelenela zaradi tople zime.

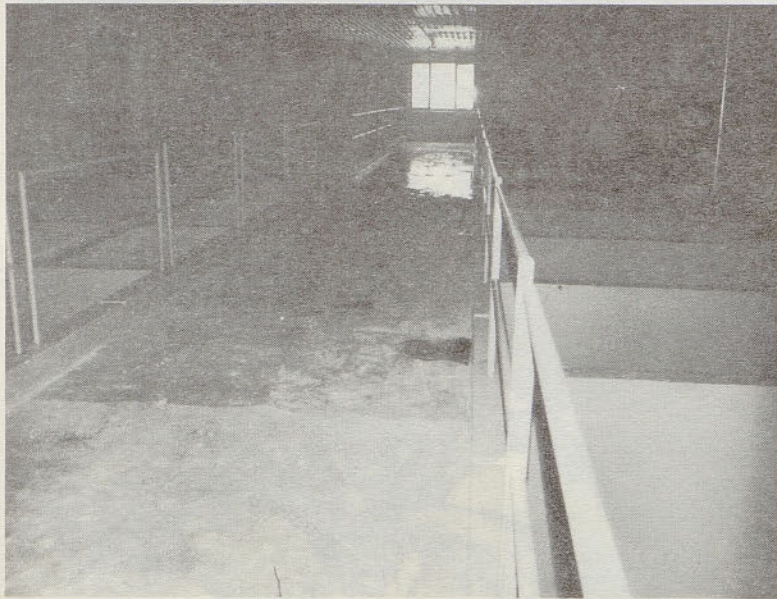
Ilirska Bistrica

Velik poudarek zelju in repi

Sedemnajstega decembra lani je bilo organizirano zborovanje vseh pomembnejših pridelovalcev, predelovalcev zelja in repe in trgovce z njima. Vsi prisotni smo bili enotnega mnenja, da je tako množičen in kvalitetno organiziran zbor zeljarjev bil enkrat v Jugoslaviji.

Udeležba vseh pomembnejših oseb, ki se poklicno ukvarjajo s to problematiko iz Slovenije in Hrvaške kaže, da zanimanje močno raste in da smo vsi zainteresirani, da to hrano pripeljemo na višji nivo v pogledu kvalitete in količine. Zbor je trajal ves dan. Deljen je bil na več delov in sicer: na strokovno posvetovanje o pridelavi zelja in repe, na tehnologijo kisanja, na pripravo in pakiranje kislega zelja, sarme in repe, na pomen kislega zelja in repe v pre-

O pridelovanju strniščne repe sta podali najnovejše načine Katarina Kastelic in Tatjana Štupica z Biotehniške fakultete Ljubljana. Omenjeno je bilo, da je kislja repa poleg kislega zelja pomembna zelenjava v zimskem času. Pridelovanje strniščne repe je v Sloveniji že tradicija. Repa se ugodno dopolnjuje v kolobarju, ugodno vpliva na strukturo zemlje in na mineralizacijo organskega gnojila, ki ga zaozimo z repo. V Sloveniji sta poznani dve sorti strniščne repe:

Bazeni kisanja v Ilirski Bistrici.

hrani in na samo praktično degustacijo kislega zelja. Organiziran je bil tudi ogled zeljarne KZ Ilirska Bistrica.

Organizacija je bila v rokah KZ Ilirska Bistrica, Zadruga zveze Slovenije, Poslovne skupnosti za sadjarstvo, vinogradništvo in vrtnine v Sloveniji, uredništvo tednika Kmečki glas in žena zadrug iz KZ Ilirska Bistrica. V strokovnem delu pridelave je bilo veliko govora o hibridih o kvaliteti semena. Kritično se je ocenjevalo selekcijo v semenarstvu. Služba se je tu uspavala tako, da v zadnjih letih ni bilo nobenih napredkov po vprašanju napredka kvalitetnih lastnih semen. Pred leti smo bili najmočnejši pri izvozu kvalitetnih sort semena repe, ki smo ga v velikih količinah izvažali celo v Holandijo od koder danes dobivamo hibride. Danes poznamo samo hibride z uvoza in nekaj starih domačih sort, ki se že izrojevajo.

Mgr. Milan Žolnir z Instituta za HIP Žalec je podal vso problematiko varstva s poudarkom na najnevarnejše bolezni in škodljivce ter varstvo pred njimi. Zelo pomembno je vedeti, katere pripravke je strogo prepovedano uporabljati pri varstvu zelja. Z ozirom na intenzivno gnojenje s hlevskim gnojem je vzporeden problem varstva zelja pred pleveli.

kranjska repa in varaždinska repa. Kazalo bo tudi pričeti s tujimi sortami, če bomo želeli ponuditi zunanjemu tržišču, ki je zelo zahtevno glede kvalitete. Ing. Slavko Zgonec je podal problematiko varstva repe pred boleznimi in škodljivci in tudi varstvo pred pleveli.

Direktor zeljarne Mrežnica iz Ogulinu je podal praktično izvedbo kisanja in pakiranja zelja za sarmo. Omenil je, da se glavice za sarmo izbirajo že na njivi. Glavice ne smejo biti lažje od 1,5 kg tako, da bodo te glavice pozneje, ko bodo spakirane, težke ca. 1,1 do 1,2 kg. Seveda morajo biti cele, zdrave, zbite, brez ovojnih zelenih listov, brez znakov bolezni.

Kisanje se vrši v plastičnih ali betonskih bazenih, ki imajo svoje dobre in slabe strani. Vsekakor imajo prednost tisti bazeni, ki so vsaj 3/4 svoje višine v zemlji, ker je s tem doseženo, da temperatura pri kisanju zelja manj varira, posebno na stenah bazena in s tem se doseže enakomernost zorenja v času kisanja. Kot zanimivost je bilo omenjeno, da je ta pojav pri malih količinah v gospodinjstvih, kjer se uporabljajo male posode s tanko steno. Ob takih stenah je zelje manj kislno, oz. je pokvarjeno. Preprečimo ta pojav tako, da posodo, v kateri kisamo zelje, obložimo z izolacijskim

materialom (stiropor, itd.) tako, da preprečimo izgubo temperature, ki se pojavlja ob vrenju – kisanju zelja. Za sarmo se rabi 5 kg soli na 100 litrov vode, temperatura naj bo 10 do 12 °C. Vrenje traja tri do štiri tedne. Zeljarne v Ogulinu skisa 5.500 ton svežega zelja, od tega 2.000 ton sarme.

V razpravi je bilo tudi vprašanje kvalitete kislega repe. Izkušnje kažejo, da je pri kisli repi zelo važno vprašanje pri pridelavi gnojenje, izbor kvalitetnega semena in sorte. Po izkušnjah kisarne v Ogulinu se pokaže, da tudi vrsta soli lahko vpliva na barvo kislega repe, posebno če je sol močno jodirana.

Predstavnica Ete Kamnik tov. Ana Rok je predavala o pripravi in pakiranju kislega zelja in repe za prodajo. Posebno je poudarila probleme pri vlaganju v kozarce.

Jadranka Ojstrički je podala celotno problematiko rdečega zelja. Prehrambena industrija Varaždinka je v letošnjem letu pričela eksperimentalno proizvodnjo rdečega zelja. Omenila je, da se bistveno proizvodnja rdečega kislega zelja ne razlikuje od poznane proizvodnje zelenega kislega zelja. Rdeče kislno zelje vsebuje velike količine vitaminov, posebno še v surovem stanju. Zato se priporoča v prehrani kot surovo v solati, ker v takem stanju zadrži vitamine v celoti. Poznano je tudi, da uravnava prebavo. Ker je zelo dekorativno rdeče zelje, je njegova uporaba vedno večja.

Prof. Jožica Štruk s Srednje šole za gostinstvo in turizem Celje je predavala o pomenu kislega zelja v prehrani. Zelje so že poznali pred našim štetjem. Zelje je visoko cenil že Kolumb. Če ne bi uživali njegovi mornarji kislega zelja, bi dobili skorbut. Do nedavnega smo ga pri nas zapostavljali. V kulinariki igra zelje pomembno vlogo v zdravi prehrani človeka. Tega se premalo zavedamo. Zelje nima velike energetske vrednosti. V svežem zelju je 50 mg vitamina C, v kislem pa polovico manj, ker del vitamina C preide iz zelja v zelnico (zeljna voda). Zato se proizvajalcem kislega zelja daje vzpodbuda in v premislek, da bi z zelnico bolj gospodarno ravnali in jo ponudili potrošnikom v za to primerni embalaži in s tem prispevali k bolj zdravi prehrani. V zelnjici je veliko hranilnih snovi, mlečno kislinskih bakterij, ki pospešujejo prebavo in uničujejo razne

škodljive bakterije v črevesju. 150 g kislega zelja, zaužitega na dan, zadovoljuje fiziološke potrebe našega organizma. Vitamin C v zelju je enakovredni vitaminu C v limonah in pomarančah.

Kislega zelja ne peremo pred uporabo, da ne izperemo hranilnih snovi. Sveže in kislno zelje predolgo termično obdelujemo in s tem zglajamo na vrednosti, energiji in času.

Prva degustacija kislega zelja je bila leta 1979 v Žalcu. Od takrat dalje so degustacije vsako leto. Rezultati so posebno zanimivi pri izboru sorte semena, posebno sedaj, ko je obilica sort na razpolago iz tujine. Zaključke dosedanjih degustacij je objavila dr. Mihaela Černe, ki je dala tudi sugestije in smernice za v bodoče pa tudi kot vedno prevzela vse v zvezi z letošnjo degustacijo.

Na zboru je bilo sprejetih več pomembnih zaključkov in sicer:

Poživiti delo selekcijske službe v cilju pridobivanja lastnih kvalitetnih sort semena zelja in repe.

Slovenski in hrvaški proizvajalci se moramo povezovati pri naročanju embalaže od enega dobavitelja, ki bo kvaliteten in najcenejši. V ta namen bo dobrodošla strokovna pomoč institutov. Poenotenje strojev za pakiranje v cilju najkvalitetnejših in najcenejših tudi pri tekočem vzdrževanju.

Strokovno povezovanje posebno pri novitetah, ki se pojavljajo v tej panogi. Izmenjava tehnoloških dosežkov.

Enotno propagiranje pri potrošnji zelja, oziroma prehrani z zeljem in repo. Tu so pripravljeni vsi prispevki tudi del sredstev za enotno propagando.

Ne samo zaradi onesnaževanja okolja zeljarni kaže rešiti tudi problem uporabe zelnice kot visoko kvalitetnega napitka v prehrani.

Končno lahko ugotovljamo, da je bilo to srečanje izredno koristno za bodoči razvoj zeljarstva. Sama struktura prisotnih kaže na veliko zanimanje in reševanje kompleksne problematike. Omeniti moramo, da so bili prisotni tudi pomembnejši kmetje kooperanti, ki so prav tako dali v diskusiji prispevek zboru, da je potekal zelo ustvarjalno in strokovnjaško.

Žene zadrugnice iz KZ Ilirska Bistrica so skuhale in spekle ter razstavile številne kulinarične dobrote iz zelja. Ob teh dobrotah je ob zaključku stekla tudi sproščena beseda o ostali problematiki.

A. L.

V razpravi je bil iz varstva najpomembnejši prispevek, ki ga objavljamo v celoti:

Milan Žolnir,
Institut za hmeljarstvo in pivovarstvo, Žalec

VARSTVO ZELJA

GOLŠA VOST KAPUSNIC

(*Plasmiodiophora brassicae*) je glivična bolezen, tipična za severnejša področja, pojavlja pa se tudi pri nas. Glivica okuži korenine ali pa spodnji del stebela. Zaradi tega korenine tipično odeblijo. Včasih se vse korenine spremenijo v gmoto golš. Zunanji listi venijo in odpadajo. Rastline hirajo in v ugodnih razmerah

za razvoj bolezni propadajo. Škode so katastrofalne predvsem, kadar se okužijo sadike že pred presajanjem. Če pride do okužbe po presajanju, rastline ponavadi ne propadejo, pridelek pa je vseeno lahko zelo zmanjšan. Po nekaterih navedbah so okužbe po presajanju celo nepomembne za pridelek. Okužba je v naših razmerah malo odvisna od toplote, saj je mogoča med 9–30 °C. Zelo pa je odvisna od kislosti tal in se pojavlja le, če rastline rastejo v kislih tleh.

Ugotovili so, da okužba pri pH 7,2–7,5 ni mogoča. Odločilni dejavniki za pojav bolezni so zato predvsem prisotnost spor v tleh, voda in kislost tal. **Varstvo:** Sorte in hibridi so različno občutljivi, zato si lahko pomagamo z izbiro odpornejših sort in hibridov. V naših razmerah se je pokazal kot občutljiv predvsem kultivar hisepta. Izredno je pomembna priprava zdravih sadik. Sadike moramo zato pridelovati tam, kjer že najmanj 5 let ni rastle zelje in zemlja ni bila zapleveljena z zelju sorodnimi pleveli. Direktno varstvo v nasadu, ko do okužbe že pride, ni mogoče. Kjer se bolezen pojavi, najmanj 6 let ne moremo gojiti zelja, v tem času pa moramo tudi zatirati plevela iz družine kružnic. V tem času tudi apnimo, da dosežemo pH več kot 7. Novejše izkušnje kažejo, da je vsaj nekaj časa mogoče nadaljevati z gojenjem zelja, če njivo enkrat meliorativno poapnimo in zatem sadimo enega od odpornejših kultivarjev.

PLESEN KAPUSNIC

(*Peronospora brassicae*) je pri nas manj pomembna bolezen. Bolezenska znamenja se lahko pojavijo že na kličnih listih in prvih pravih listih. Na teh se pojavijo oglate pege, na spodnji strani peg pa se oblikuje siva prevleka trosonoscev s sporami. Močno okuženi listi se sušijo in odpadajo. Okužba je lahko tudi sistematična. V takšnih primerih rastlina uvne. Sistematična okužba lahko ostane prikrita in povzroča slabo rast, ki jo radi pripišemo slabi prehrani. Pozneje med rastjo pri nas bolezen ni nevarna. V zaznavnem obsegu se pojavijo jeseni na zunanjih listih glav, ki jih moramo zaradi tega odstraniti. Ugodne razmere za razvoj bolezni so, ko so nočne temperature 8–16 °C, dnevne pa ne več kot 24 °C in, ko je relativna vlažnost zraka visoka. **Varstvo:** Proti tej bolezni je učinkovita večina fungicidov, ki so sicer učinkoviti proti peronosporam.

KAPUSNA ŽILAVKA

(*Xanthomonas campestris* = *Bacterium campestris*) sicer utegne biti zelo resna bolezen, pri nas pa doslej še niso opazili večjih škod. Bakterija, ki povzroča to bolezen, lahko okuži zelje ob vzniku, ves čas rasti, pa tudi v času shranjevanja. Mlade okužene rastline propadejo. Pozneje se na listih pojavljajo rumene ali rumenorjave pege, žile počrniijo, okužen del lista med žilami pa dobi značilen pergamentast videz. Okužene rastline krniijo in ne naredijo glav ali pa so glave majhne. Na prečnem prerezu koca je v prevodno tkivo temno obarvano in v poznejših stadijih razvoja bolezn sluzasto. Pri nas se bolezen mestoma pojavlja, ko zelje dela glave in zaradi tega potem glave gnijejo. Bakterije prezimijo na okuženih ostankih rastlin. Bolezen pospešuje toplo in vlažno vreme. **Varstvo:** Ko se bolezen pojavi, ne moremo storiti ničesar. Sadike pridelujemo na površinah, kjer 5 let niso resle kapusnice. Uporabljamo le razkuženo seme. Škodljivci prenašajo bolezen, zato jih redno zatiramo. Zelje ne gojimo na istem zemljišču vsaj dve leti. Dobra oskrbljenost tal s kalijem povečuje odpornost rastlin na to bolezen.

SUHA TROHNOBA ZELJA

(*Leptosphaeria maculans* = *Phoma lingam*). Poznajo jo na Hrvaškem in v Vojvodini, če je razširjena v Sloveniji pa še ni zanesljivo ugotovljeno. Lahko se pojavi zelo zgodaj, že pri vzgoji sadik. Majhne rastlinice se hitro posušijo. Pozneje se na steblih pojavljajo značilne sive pege s purpurno rdečim robom. Če

gliva prodre globoko, nastanejo rakaste rane, zaradi katerih se rastline posušijo. Pri spravi opazimo, rjavo obarvan kocen. Trohnoba se širi tudi v glavne žile zunanjih listov. Bolezen je karantenska. Njen pojav moramo prijaviti inšpekciji in ukrepati po njenih navodilih.

ČRNA LISTNA PEGAVOST

(*Alternaria brassicae*) se pojavlja občasno. Obolijo že mlade rastline, ki lahko zaradi tega propadejo. Pozneje se na listih pojavljajo zelenkasto črne pege, na katerih se razvije prevleka trosonoscev in spor. Pege se večajo, spajajo, zaradi česar se listi sušijo. Bolezen se ne razvija v notranjost glav. **Varstvo:** Setev in sajenje na vlažnih legah ni primerno. Kolobar naj bo širok. Učinkoviti so bakterijski fungicidi, ronilan in pinulin.

MYCOSPHAERELLA BRASSICOLA

je bolezen, ki je doslej pri nas nismo poznali, opazili pa smo jo leta 1986. Smatra se, da se z intenzivnim gojenjem zelja na neki površini za oravanjem ostankov zelja veča infekcijski potencial glive v tleh. Hladno vreme od junija do septembra pospešuje razvoj bolezni. Znaki obolelosti so lahko zelo različni, zaradi česar je bolezen težko spoznati. Pege, ki se pojavljajo predvsem na robovih zunanjih listov so, ali sivo črne brez izrazitih robov, ali rjave obročkaste videza, ali pa nepravilne oblike z vodenasto okolico, v kateri so žile modrikaste. Listna površina je zaradi bolezni zmanjšana. O zatiranju je malo znane.

PADAVICA KALČKOV KAPUSNIC

(*Olipidium brassicae*) spada med povzročitelje padavice sadik. Glivica okuži steblo blizu površine zemlje, ko imajo rastlinice šele klične liste ali pa 2–3 pare pravih listov. Na mestu okužbe se tkivo najprej razbarva nato pa zmehta in rastlinica pade. **Varstvo:** Zatiranje ni mogoče, oziroma, pomaga le temeljito parjenje zemlje. Bolezen preprečujemo s širokim kolobarjem. Pomaga tudi redka setev.

PADAVICA SADIK,

je bolezen ki jo povzroča več glivic (*Pythium debaryanum*, *Rhizoctonia solani*, *Fusarium* vrste, že omenjena *Olipidium brassicae* in druge). Včasih kalčki sploh ne vzniknejo, ponavadi pa na komaj vzniklih rastlinah pritlehni del spremeni barvo, se zmehta in zato rastlina pade. **Varstvo:** Seme sejemo v nepretežko zemljo, uporabljamo preležan gnoj, ne sejemo pregosto, zalivamo čim manjkrat a takrat obilno, zaprte grede obilno zračimo. Posevek obilno škropimo z mešanico fungicidov captan + benomil, captan + enovit, previcur, previcur + benomil, previcur + enovit, v 3–7-dnevnih razmakih.

TOBAKOV RESAR

(*Thrips tabaci*). V Dalmaciji ga poznajo kot škodljivca že dalj časa, v letih od 1985 naprej ga opažamo v večjih množitvah tudi pri nas. Tobakov resar se na zelju namnoži predvsem proti jeseni, zato za rane sorte ni nevaren. V začetku opazimo škodljivca predvsem na zunanjih listih. Jeseni, ko postaja hladneje, pa škodljivec prodira vse globlje v notranjost glave. Na obeh stra-

neh listov, na mestih, kjer škodljivec sesa, nastanejo svetli do rjavi bradavičasti izrastki, ki v skisanem zelju še potemnjijo. To je tudi škoda, ki jo škodljivec naredi. Količinsko pridelok ni prizadet. Tobakov resar spada v skupino tripsov. Hrani se na mnogih rastlinah, na okrog 150-tih. Trips je zelo majhen, saj meri komaj 0,8–1 mm. Je rumene do rjave barve. Samci nimajo kril. Prezimijo odrasli v tleh in v rastlinskih ostan-

kovno slovo pravi, da je občasen škodljivec. Od drugod vemo, da kadar se pojavi, naredi veliko škodo. Metulj je majhen in, kadar miruje, je zelo ozek. Sprednja krila so ozka, temnosiva, s svetlo rumeno progjo, ki je značilno vidna, kadar metulj miruje. Gosenice so velike do 10 mm, v začetku zelenkaste, pozneje pa rumeno bele. Izjedajo listje s spodnje strani, gornja povrhnjica lista pa vsaj v začetku ostane nepoškodovana.

1) ličinka brazdastega kljunotaja, 2) šiške v katerih živi in se hrani ličinka brazdastega kljunotaja, 3) hrošč brazdastega kljunotaja, 4) kapusova hržica, 5) ličinka kapusove hržice, 6 in 7) poškodbe, ki jih povzroča kapusova hržica.

kih. Prezimili odrasli se pojavijo najprej na raznih plevelih, koncem meseca aprila, pretežno pa maja. Letno ima več rodov. **Varstvo:** Strokovno slovo sicer omenja, da naj bi proti tobakovemu resarju biti učinkoviti pripravki na podlagi diazinona, dimetoata, metil-azinfos, fenitrotiona, malationa, pirimifosmetila, ometoata, karbarila, metomila, oksamila in sintetičnih piretroidov. Pri praktičnem varstvu pa se od pripravkov na podlagi omenjenih aktivnih snovi, noben ni toliko izkazal, da bi ga lahko priporočali. Raziskovalci zagrebške agronomske fakultete so v letu 1986 proti tobakovemu resarju preizkusili pripravke na podlagi formotiona, dimetoata, monokrotofos, fentiona, metomila, deltametrina, alfametrina ter nekatere mešanice le-teh. Škropili so 4–6-krat, vendar z nobenim od omenjenih insekticidov niso dosegli zadovoljivih učinkov.

KAPUSOV MOLJ

(*Plutella xylostella* = *Plutella maculipennis*). Metulje tega škodljivca lahko vedno najdemo v nasadih zelja. Stro-

na, kar da poškodbam tipičen izgled. Kadar se škodljivec zelo namnoži, ostanejo od listja samo žile. Ima 2–3 generacije letno. Prezimi buba. **Varstvo:** kapusovemu molju je učinkovitih mnogo insekticidov. Med najboljšimi so pripravki na podlagi piretroidov.

KAPUSOVA HRŽICA

(*Contarinia nasturtii*). Napada vse kapusnice. Na zelju povzroča veliko škodo, ko se zaradi hranjenja ličink listi skodrajo in zakrniijo. Pogosto odmre rastni vršiček. Takšne rastline ne naredijo glave. Ličinka meri komaj 2,5 mm, je bela do rumena. Ličinka prezimi, se spomladi zabubi in sredi maja ali pa v začetku junija se pojavi prvi rod, ki se obilno razvije posebno, če je vreme vlažno. Samice položijo jajčeca globoko med srčne liste, zato jih težko opazimo. Jajčeca odložijo v leglih 15–20 jajčec. V prvi polovici julija se pojavi drugi, avgusta pa tretji rod. **Varstvo:** S pripravki na podlagi dimetoata prve generacije škropimo dvakrat v razmaku enega tedna.

MOKASTA KAPUSOVA UŠ

(*Brevicoryne brassicae*). Uši temeljnice (krilate uši) se pojavijo na zelju kmalu po presajanju. Srčni listi, kjer se najprej razvijejo kolonije, se kodrajo in rumeno do rdeče obarvajo. Tudi, če uši zatremo, si napadeni listi ne opomorejo. Uši so posute z voščenim prahom, ki od uši odpada, in ga najdemo tudi na listih. Zaradi tega prahu, se pri škropljenju uši in listi težje omočijo s škropivom. Uš se posebno močno namnoži v sušnih letih.

nica po 2–10 na koreninski vrat ali pa v razpoke v zemlji v neposredni bližini sadike. Po 4–8 dneh se izležejo žerke, ki se zarijejo v steblo in v korenine. Tako poškodovane rastline se svinčeno obarvajo, včasih tudi rdečkasto ali pa rumeno v suši ali pa v vročem delu dneva ovenijo. V juliju in avgustu se pojavlja drugi, v septembru in oktobru pa tretji rod. Škodljiv je predvsem prvi. **Varstvo:** Kapusovo muho moramo začeti zatirati zelo zgodaj – že v setvenici! Od insekticidov, ki smo jih preizkušali, so bili

povsem črna. Gosenice so zelo požrešne. Gosenice prvega rodu se pojavljajo junija in julija, od sredine avgusta naprej pa gosenice drugega rodu. Gosenice prvega rodu objedajo listje, gosenice drugega rodu pa se zavrtajo v glave. Visoka vlaga pospešuje razvoj škodljivca. **Varstvo:** S pregledom zemlje v zimskem času in spomladi je mogoče ugotoviti prisotnost škodljivca. Kadar najdemo na 1 kvadratni meter 2–3 bube, je verjetno, da bo pojav škod močan. Let metuljev je mogoče spremljati s svetlobno vabo in s feromonom. Vse več je tudi zaenkrat še preizkusnega zatiranja s parazitskimi osami in rodu *Trichogramma*. Za zatiranje z insekticidi pridejo v poštev insekticidi na podlagi triazofosa (hostatan), klorpirifosa (dursban), etrimfosa (ekamet) in insekticidi iz skupine piretroidov.

KAPUSOVI BOLHAČI

(*Phylotreta spp.*) so posebno nevarni takoj po vzniku zelja, ko so rastlinice še majhne. **Varstvo:** Na insekticide so zelo občutljivi. Zatremo jih z insekticidi, ki jih uporabljamo proti drugim škodljivcem zelja.

VARSTVO ZELJA PRED PLEVELI

V nasadih zelja lahko za zatiranje plevelov uporabimo naslednje herbicide: aziprotin (mesoramil), trifluralin (treflan, herbitref, župilan), propaklor (ramrod, propaklor), oksifluorfen (goal), piridat (lentagran), setoksidim (grasidim). – Mesoramil uporabljamo takoj po setvi, a pred vznikom, v odmerkih 2–3 kg/ha, po presajanju pa v odmerkih 3–4 kg/ha. Treflan, herbitref, župilan uporabimo 5 dni pred sajenjem v odmerku 2 l/ha. Takoj po škropljenju moramo herbicid zadelati v zemljo. Ramrod propaklor uporabimo teden do 10 dni po presajanju v odmerku 8 l/ha. Z goalom škropimo pred sajenjem, uporabimo pa 3 l herbicida na hektar. Če nasad obdelujemo, prekinemo herbicidni film in herbicidni učinek goala preneha. Lentagran je herbicid s kontaktnim delovanjem, zato z njim škropimo, ko pleveli vzniknejo, vendar je do takrat, ko zelje nima več kot 4–5 listov. Lentagran uporabljamo v odmerku 2–3 kg/ha. Za zatiranje travnatih plevelov po vzniku lahko uporabimo herbicid grasidim v odmerku 2–4 l/ha. Deluje skozi liste plevelov, zato škropimo po njihovem vzniku, upoštevati pa moramo karenco,

1) kapusova muha, 2) jajčeca kapusove muhe ob koreninskem vratu, 3) od kapusove muhe poškodovano zelje.

Letno ima do 10 rodov. Prezimi na semenih in na plevelih iz družine križnic. **Varstvo:** Po podatkih iz strokovnega slovstva je učinkovitih precej insekticidov, pri praktičnem varstvu pa se izkažejo velike razlike v učinkovitosti. Najboljše uspehe smo dosegli s pripravki na podlagi dimetoata (rogor, systemin, Bi 58), metomila (lannate L), deltametrina (decis), flucitrinata (cybolt) in bifentrina (talstar). Po navedbah v strokovnem slovstvu naj bi bil zelo dober pripravek na podlagi primikarba (pirimor), nimamo pa z njim izkušenj. Izgleda, da je pri mokasti kapusovi uši bolj kot izbira insekticida pomembno pravočasno in kakovostno škropljenje. Insekticidu moramo vedno dodajati v povečanih koncentracijah sredstvo za boljše omočenje listov.

učinkoviti le pripravki na podlagi dimetoata (rogor, systemin, Bi 58) in bromofosa (nexagan, nexion). Omenjene pripravke moramo uporabiti že pred presajanjem (1–2 krat) in takoj po presajanju, dvakrat v razmaku 7–10 dni.

KAPUSOV BELIN IN REPNI BELIN

(*Pieris brassicae* in *Pieris rapae*). Belini so najbolj znani škodljivci zelja, pa tudi sicer vsem znani metulji. **Varstvo:** Z zatiranjem gosenic teh metuljev ni težav. Učinkoviti so insekticidi na podlagi pirimifos metila (actelic), bromofosa (nexion, nexagan), tetraklovinfosa (gardona), naleda (ortodibrom), etrimfosa (ekamet), klorpirifosa (dursban) in večina pripravkov iz skupine piretroidov.

KAPUSOVA SOVKA

(*Mamestra brassicae*) je med več sovkami, ki so škodljivci zelja, najbolj nevarna. Majhna gosenica je skoraj brezbarvna, pozneje pa rjava, sivorjava, do temno sivo rjave barve, včasih skoraj

KLJUNOTAJI

(*Ceutorhynchus pleurostigma*, *Ceutorhynchus quadriens*) Pri nas sta razširjena brazdasti in stebeljni kapusov kljunotaj. Ličinke brazdastega, kljunotaja povzročajo tvorbo šišek, ki so predvsem, kadar jih je veliko, podobne tvorbam, ki jih v začetku povzroča golšavost kapusnic. Da so izrastki posledica prisotnosti brazdastega kljunotaja, spoznamo po tem, da je v vsakem izrastku po ena zamazano bela do 0,5 cm dolga breznožga ličinka. Ličinke stebeljnega kljunotaja povzročajo odebelitev stebela. Če na takšnem mestu odstranimo skorjo, najdemo številne bele bleščice ličinke z rumeno glavo. **Varstvo:** zelje zavarujemo pred kljunotaji, če takrat ko škropimo pred padavici sadik, škropivu dodajamo insekticide na podlagi fentiona (lebaycid) ali diazinona (basudin).

1) samica kapusovega belina, 2) leglo jajčec kapusovega belina, 3) poškodbe na listu, 4) gosenica kapusovega belina, 5) buba kapusovega belina, 6) gosenica repnega belina, 7) poškodbe od kapusovega molja, 8) buba kapusovega molja, 9) kapusov molj, 10) gosenica kapusovega molja.

KAPUSOVA MUHA

(*Delia radicum*) je najpomembnejši škodljivec povsod, kjer pridelujejo zelje na večjih površinah. Prezimijo bube v zemlji, že aprila in v maju se pojavijo muhe, ki odložijo do 120 jajčec v skupi-

ki je 70 dni. Vsi naštetih herbicidi delujejo predvsem na enoletne semenske plevelce. Za zelje, tako kot za večino vrtnin, zato velja, da ga moramo saditi na njive, ki niso zapleveljene s trajnimi plevelci.

1) kapusov bolhač (*Phyllotreta nemorum*), 2) kapusov bolhač (*Phyllotreta nigripes*), 3) poškodbe, ki jih povzročajo kapusovi bolhači na mladem listju.

UPORABA FITOFARMACEVTSKIH PRIPRAVKOV PRI VARSTVU ZELJA

Na podlagi Zakona o varstvu rastlin pred boleznimi in škodljivci, ki ogrožajo vso državo smemo fitofarmacevtske pripravke uporabljati samo za namene, ki so določeni v dovoljenju za njihov promet in samo na način, ki je določen v navodilu o njihovi uporabi. Omenjeni zakon in iz njega izhajajoči zakonski predpisi uporabo nekaterih fitofarmacevtskih pripravkov dovoljujejo, nekaterih pa izrecno prepovedujejo.

1. FITOFARMACEVTSKI PRIPRAVKI, KI JIH SMEMO UPORABLJATI PRI VARSTVU ZELJA:

(Opomba: naštete so aktivne snovi; številke v oklepaju pomenijo karence):

INSEKTICIDI: endosulfan (35), diklorvos (7), tetraklorvinfos (21), naledibrom (14), paration (35), diazinon (21), bromofos (35), fenitrotion (35), triazofos

(35), pirimifos metil (14), klorpirifos (14), etrimfos (21), malation (21), metilazinfos (42), fosmet (35), triklorfon (28), fosfamidon (35), heptenofos (7), fention (35), dimetoat (28 dni, če škropimo, 42 dni, če

zalivamo), karbaril (21), metomil (35), pirimikarb (21), cipermetrin (28), deltametrin (14), fenvalerat (28), flucitrinat (42), alifmetrin (21), diflubenzuron (35), *Bacillus thuringiensis* (7).

SREDSTVA ZA TRETIRANJE TAL: diazinon (49), fenitrotion (42), foksime (42), fonofos (42), klormefos (karenca vezana na čas uporabe), etoprofos (49), klorpirifos (42).

FUNGICIDI: bakreni pripravki (42), žvepleni pripravki (14), ciram (28), propineb (28), tiram (35), vinklozolin (35), triforin (35), metalaksil (35).

2. FITOFARMACEVTSKI PRIPRAVKI, KI JIH NE SMEMO UPORABLJATI PRI VARSTVU ZELJA:

INSEKTICIDI: lindan, foksime, metildemeton, metamidofos, ometoat, acefat, formotion, tiometon.

SREDSTVA ZA TRETIRANJE TAL: lindan, paration, klormefos, forat, karbofuran.

FUNGICIDI: kaptan (ni dovoljena foliarna aplikacija), karbendazim, bitertanol, promekarb-hidroklorid.

jedavec pritrudi na sluznico gostiteljevega črevesa. Pri psu lahko naštejemo več tisoč trakulj. V zadnjem vrečastem členku ali odrivku je od 80 do 160 okroglih jajčec temno rjave barve in žarkaste strukture.

Trakuljavi psi raznašajo odrivke v svojem okolju. Jajčeca lahko najdemo tudi na dlaki psov, na travi, v peskovnikih, na sadju in zelenjavi, v vodi in drugod, vendar jih je največ v neposrednem okolju trakuljavega psa. Pogosto so jajčeca na oblazinjenem pohištvo, na posodi, iz katere živali jedo, lahko pa jih prenašajo tudi muhe in druge žuželke.

Prežvekovalci se z jajčeci okužijo na paši ali s pokošeno travo, prašiči pa lahko neposredno s pasjimi iztrebki. Otroci se okužijo tako, da si po božanju psov jajčeca z rokami zanesejo v usta.

Jajčeca so zelo odporna, saj ostanejo živa po več mesecev. V Jugoslaviji živi okrog poldrug milijon psov in kakih 200.000 naj bi bilo okuženih z omenjeno trakuljo, tj. približno 16,3 % vseh. V Sloveniji pa smo ugotovili okrog 3,2 % okuženih psov. Toda vedeti moramo, da lahko v enem samem psu hkrati živi več tisoč trakulj, ne da bi žival kazala

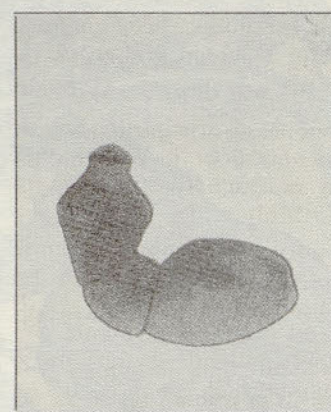
Mehurnjak ali ehinokok

Mehurnjak je ličinka pravkar opisane trakulje. Vedeti pa je potrebno, da se zajedavec razmnožuje že na stopnji ličinke v mehurnjaku, kar je redek pojav. Mehurnjak se razvije na jetrih, v pljučih in tudi v drugih organih številnih vrst t. i. vmesnih gostiteljev, kot so prašič, ovca, koza, govedo, divji prežvekovalci (srna, muflon, gams, kozorog) idr. Razvije se tudi pri človeku. Ko pride jajčece trakulje v vmesnega gostitelja, v črevesu vznikne zarodek in pride po krvi v jetra, pljuča ali druge organe. Tam se ustavi in že četrty dan doseže štirikratno velikost, kasneje rastejo mehurnjaki zelo počasi. Po treh mesecih dosežejo velikost lešnika, po šestih pa golobjega jajca.

Mehurnjak sestoji iz treh kožic. Zunanja je žilava, sestavljena iz veznega tkiva, srednja je lističava, notranja pa je nežna, mlečno bela, na njeni notranji strani pa brstijo do 2 mm veliki mešički, v katerih je več glavic ali protoskoleksov bodoče trakulje. V enem samem mehurnjaku lahko zbrsti po več milijonov takih glavic, ki jih ni mogoče videti s prostim očesom. Ugotovljeno je, da se

Slika 1: Spolno zrela trakulja

Slika 2: 12 dni stara trakulja

Slika 3: Glavice trakulje iz mehurnjaka

Slika 4: Prerezano črevo psa s pritrjeno trakuljo

Dr. Janez Brglez
dr. Metod Kopitar

Mehurjavost ali ehinokokoza

Razširjenost, zdravstveni pomen, širjenje in zatiranje

Uvod

Mehurjavost ali ehinokokoza je zajedavska bolezen, razširjena pri številnih domačih in divjih živalih, za katero pa zbolijo tudi človek. Povzročajo jo mehurnjaki ali ehinokoki, ki so razvojna oblika male pasje trakulje, poznane tudi pod imenom *Echinococcus granulosus*.

Trakulja živi v tankem črevesu psa, volka, šakala, dinga, lisice in še nekaterih drugih mesojedih živali. Ima oblikovano glavico in kratko členasto telo. Spodnji, zreli odrivek je podoben s številnimi jajčeci napolnjeni vrečki. Tak odrivek pes izloči z iztrebki, iz njega pa se osamijo trdoživa jajčeca. Če pridejo v prebavila prašiča, drobnice, goveda, konja, divjadi ali človeka, se na jetrih, pljučih in tudi drugih organih izoblikujejo vodeni mehurnjaki ali ehinokoki. Ti rastejo zelo počasi, dosežejo pa tudi velikost jabolka, pesti ali celo otroške glave.

V mehurnjaku se na notranji ali zardni kožici razmnožijo številne glavice ali protoskoleksi, ki jih povijajo mešički. V enem samem mehurnjaku lahko dozori po več milijonov glavic. Ko pes takšne mehurnjake ali njihove dele požre, se v tankem črevesu iz glavic razvijejo trakulje.

Mehurjavost predstavlja velik zdravstveni in družbeni problem, obenem pa mehurnjaki pri prašičih in drobnici občutno znižujejo prirejo. Bolezen je pogosta tudi pri ljudeh. V svetu jo še vedno povezujejo z zaostalostjo, slabo zdravstveno prosvetljenostjo in nesodelovanjem rejcev pri dolgoročnem zatiranju.

Mala pasja trakulja

Malo pasjo trakuljo s prostim očesom komaj vidimo. Je bela, trakasta in razčlenjena. Ima majhno glavico in tri odrivke, od katerih je zadnji največji. Trakulja meri do 5 mm. Na okrogli glavici so razviti po štirje priseski, na temenu pa je kijast organ z dvema venčkoma ostrih trnov. Z njimi in s priseski se za-

bolezenska znamenja. Lastniki psov lahko sami posumijo na trakuljavost, če najdejo na površini pasjih iztrebkov bele, črvičaste, rižo podobne odrivke.

Rekli smo že, da se psi okužijo z ličinkami, glavicami ali protoskoleksi iz mehurnjakov. Žal nepoučeni rejci ob zakolu prašičev mehurnjake odvržejo psom in tako sami sklenejo življenjski krog zajedavca.

Pri psu dozori trakulja šele 6 ali 7 tednov po okužbi.

V Sloveniji poznamo tudi trakuljo *Echinococcus multilocularis*, ki je sorodna pasji, živi pa v črevesju lisice in mačke. Njeni mehurnjaki povzročajo smrt vmesnih gostiteljev. Ta trakulja je pri nas zelo redka.

glavice v mehurnjaku razvijejo šele 4 do 5 mesecev po okužbi, zato tudi razlikujemo neplodne (sterilne) in plodne (fertile) mehurnjake. V neplodnih ni glavic, v plodnih pa so le-te že razvite, število glavic narašča z velikostjo mehurnjaka.

Ugotoviti tudi moramo, da brstenje glavic ni odvisno samo od starosti mehurnjakov, največ plodnih mehurnjakov pri nas najdemo pri prašičih, zelo malo pa pri govedu.

Po nekaterih podatkih redimo v Jugoslaviji okrog 5 milijonov goved, mehurjavost pa se javlja pri 19,9 % zaklanih živali. Pri ovcah, ki jih je okrog 10 milijonov, so bolezen ugotovili pri 20,5 %. Med pregledanimi kozami, vseh

(Nadaljevanje na 9. strani)

Na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo v Žalcu je bila ob zaključku lanskega leta degustacija piva varjenega iz novih hibridov, ki so še v preizkušanju. Tri svetla piva iz treh hibridov je v makro poskusu zvarila Pivovarna Union in jih ponudila v pokušino hmeljarskim tehnologom, pospeševalcem in drugim delavcem v hmeljarstvu.

Veliko gozdnih del je opravljenih v kopnem in sončnem vremenu

Mehurjavost ali ehinokokoza

(Nadaljevanje z 8. strani)

je približno okrog milijon, je bilo okuženih 5%. Pri prašičih, ki jih je 4,5 milijonov, je bilo med pregledanimi kar 21,1% okuženih. Zanimivo je, da je v severovzhodni Sloveniji mehurjavih čez 50% prašičev, starejših od enega leta.

Po nepopolnih podatkih, zbranih za zadnja tri desetletja, se v Jugoslaviji za teče po pomoč okrog 1.000 za ehinokokoza obolelih ljudi na leto. Po drugih podatkih je na 100.000 prebivalcev ehinokokoznih pet. Če primerjamo te podatke s poročili drugih sredozemskih držav, ugotovimo, da je pri nas več ehinokokoze pri ljudeh kot v Bolgariji in Španiji, toda manj kot v Grčiji. Razumljivo pa je, da je obolelih ljudi mnogo več kot jih omenjajo statistike. Pri 9.512 raztelesbah so v letih 1950 do 1954 ugotovili pri nas 37 primerov ehinokokoze, kar pomeni 1 primer na 356 prebivalcev. Računa se, da je v Jugoslaviji okrog 50.000 ehinokokoznih ljudi. V Sloveniji je največ mehurjavosti pri ljudeh v severovzhodni Sloveniji.

Škoda, ki jo mehurjavost povzroča jugoslovanskim rjcem domačih živali, je ocenjena na okrog 20 milijonov ameriških dolarjev na leto.

Zgodovinski podatki

Ehinokokoza je na sredozemskem območju znana že od antičnih časov. O njej so pisali že Hipokrat, Aretej in Galen, bolezen pa je opisana tudi v talmudu. Vendar prave podobe povzročitelja in načinov prenašanja nismo poznali do druge polovice prejšnjega stoletja. Šele Eschricht (1798–1863) omenja, da so mehurnjaki zajedavci. Siebold je 1952 iz mehurnjakov, osamljenih iz ovčjih jeter pri psih dobil spolno zrele trakulje. Krabbe in Finsen sta opisala razvojni krog zajedavca, nekaj mesecev pred njima pa tudi Naunun v Berlinu.

Malo pasjo trakuljo je prvi opisal Batsch l. 1786.

Kako se ehinokokoza širi?

Sliši se neverjetno, da je človek neposredno odgovoren za širjenje ehinokokoze. Rejci sami ob zakolu prašičev izrežejo mehurnjake iz jeter in pljuč in jih odvržejo psom. Pogosto ravnajo tako tudi vaški mesarji, ki se ne zavedajo nevarnosti. Enako nevarni so tudi mehurnjaki na notranjih organih drobnice. V klavnicah vse mehurnjake uničijo, po potrebi pa celo vse mehurjave organe.

V Sloveniji se prašiči, pri katerih je ehinokokoza najpogostejša, okužijo z jajčeci male pasje trakulje, ko požrejo pasje iztrebke, ni čudno, da imajo pogosto mehurjava jetra, ki včasih tehtajo tudi do 16 kg.

Ljudje se okužimo z jajčeci ob božanju psa ali pa z zelenjavo in sadjem, ki je onesnaženo s pasjimi iztrebki. Tudi hlevska in hišna muha lahko zaneseta jajčeca neposredno na živila.

Zaenkrat ne poznamo zdravil, ki bi uničevala mehurnjake pri človeku in pri domačih živalih. Poznamo pa zelo učinkovita zdravila za uničevanje trakulj pri psih.

Zatiranje

Vsi doslej znani programi za uspešno zatiranje mehurjavosti so zahtevali na prvem mestu predvsem nenehno zdravstveno prosvetljevanje rejcev, potrošnikov in delavcev v živilski industriji, zlasti še mesarjev. Rejce prašičev in drobnice so opozarjali na nevarnost, ki jo pomenijo mehurnjaki za pse, lastnike psov pa na nujnost ugotavljanja in uničevanja trakulj pri psih.

Upravni organi so predpisovali tudi zmanjševanje skupnega števila psov in uničevanje potepuških psov.

Doslej so ehinokokoza zatrli na Islandiji, v Tasmaniji in na Novi Zelandiji ter v nekaterih evropskih državah.

Kaj naj storijo rejci prašičev in drobnice pri zatiranju?

Vse ugotovljene mehurnjake na jetrih in pljučih je potrebno uničiti s kuhanjem. Včasih je jetra treba razrezati na rezine in jih prekuhati. **Nikoli ne smemo dajati psom mehurnjake!** Zakopavanje mehurnjakov ni vedno uspešno, seveda pa mehurjavih jeter rejci ne smejo odvrči na gnojišče.

Kaj naj storijo lastniki psov?

Samo zdrav pes ni nevaren za širjenje mehurjavosti, zato je treba pasje iztrebke redno preiskovati in ugotavljati vrste zajedavcev. Preiskave opravljajo veterinarski zavodi. Če je potrebno, moramo pse zdraviti tudi proti trakuljavosti. Zdravila, ki jih danes uporabljamo, so zelo učinkovita. Droncit ali praziquantel npr., uničuje tudi trakulje pred njihovo spolno zrelostjo, pripravek je zelo učinkovit tudi proti spolno zrelim trakuljam.

Lastnikom psov predlagamo, da proti koncu zime (februar ali marec) zdravijo svoje pse proti trakuljam. To je namreč obdobje, ko so psi po zakolih prašičev najverjetneje okuženi. To velja za kmetijska območja, kjer je razvita svinjereja.

Organizirano je treba zdraviti pse v naseljih na omenjenih območjih severovzhodne Slovenije.

Tudi lastna osnovna higiena in higiena psa sta neposredno povezani z zatiranjem ehinokokoze.

Pozdrav direktorja IHP mag. Ernesta Ermenca

Mmm, tole pivo je pa najboljšje

Metka Golhleb iz Gotovelj z novim plemenskim žrebcom

Ob sončnem zahodu

Počakaj,
da dogori cigareta,
počakaj,
da se iztečejo reke,
da se pesem odvrtili.

Počakaj,
da ugasnejo luči,
počakaj,
da ure odbijejo,
da se rožni cvetovi zaprejo.

Vzemi si čas,
počakaj,
da se utrne zvezda,
počakaj,
da se razplamtijo strasti,
da beli kamni zapojejo.

Počakaj,
da pritečem
z ukradeni nočjo.

Gita

LJUBITELJEM REKREACIJE

Poleg telovadnice osnovne šole Griže je s 15. 1. 1988 najeta za rekreacijo tudi telovadnica stare šole v Žalcu ob četrtkih popoldne od 15.30 do 17. ure. Rekreacijo v tej telovadnici so organizirali športniki DO Hmezad Gostinstvo-turizem. Večina časa bo namenjena nogometu. Zato vabijo nogometaše iz ostalih Hmezadovih DO, da se jim pridružijo.

Bodi vedno nezaupljiv do podrejenega, ki nikoli ne najde napake na svojem predstojniku.

Znanje in pravičnost govori, neznanje in krivičnost kričita.

Življenje je ples v maskah?

Človek, ki vidi obe strani vprašanja, je človek, ki ne vidi popolnoma nič.

Kjer so časnikarji nezaželjeni, imajo oblastniki kaj prikriti.

ZIS je naše sreče (slab) kovač. Dajemo. Torej smemo še biti!

O pustu pridno marodiraj in mačka sproti pokuriraj!

Oh, te dolžnosti, te zabave za blagor mile očetnjave!

LEPO MESTO

- To je naslov časopisa, ki ga že sedemindvajset let izdaja celjsko Turistično društvo. Po nepopolnih podatkih je to tudi edino redno glasilo turističnega društva ne samo v Sloveniji, marveč tudi v državi. Po navadi izideta na leto po dve številki, vsebina pa je seveda obrnjena k celjskim gostinsko turističnim, komunalnim, kulturnim in drugim problemom. Vsi člani Turističnega društva dobijo glasilo zastonj.

Oče, kje grob je tvoj?

Odšel je v partizane v tistih najtežjih časih. Doma je pustil kruti usodi troje otrok - troje hčera in ženo ne vedoč, ali se bo še kdaj vrnil, ali jih bo še sploh kdaj videl, objel, stisnil v naročje.

Kot spremljevalko je vzela s sabo harmoniko, da bi ga spominjala na dom na njegove, da bi ob težkih trenutkih, večerih razvedril svoje tovariše - partizane in bi za trenutek pozabili na nevarnost, da zgube svoja mlada življenja.

Veliko jih je izgubilo življenja, dali so jih za svobodo in za čas v katerem živimo mi. Za vedno so zapustili svoje starše, žene, otroke, svoj dom, domačijo in domačo vas. Tudi moj oče nas je zapustil. Za njim ni nobene sledi. Kje je pokopan?

Iz vsega srca sem si želela najti očetov grob. Napotila sem se tudi v kraje, kjer so se v začetku leta 1945 bili hudi in težki boji na Dolenjskem, spraševala in iskala, kje je ta Brezni dol, kjer je padel. Vendar nihče od preživelih tovarišev ni vedel, kje je njegov grob.

Domačini v Višnji gori, ki sem jih spraševala, ali morda oni vedo, kje so tiste čase pokopavali mrtve partizane, so me gledali z začudenjem in obžalovanjem.

Z začudenjem, ker nisem vedela, da so jih pokopavali v skupne grobove, ker jih je bilo preveč, da bi imel vsak svoj grob.

Z obžalovanjem so me gledali, ker so vedeli, da je moj trud zaman, da ne bom nikoli mogla najti groba svojega očeta po vsem tem, kar so mi povedali. In res ga nisem našla. V Višnji gori na Dolenjskem je res veliko skupno grobišče padlim partizanom, morda je med njimi tudi moj oče, a spomenik je brez imen, samo petroktraka zvezda je vrhu njega.

Kam naj odnesem cvetje, kje naj prižgem svečo v spomin na svojega očeta? Tja kjer ga ni? Pred vklesano ime v ploščo na gasilskem domu v vasi, pred spomenik padlim žrtvam v Prebold, pred ploščo z imeni in tudi imenom mojega očeta, na dvoriščno zgradbo preboldske tovarne, ali pred tablo, vklesano, na obeh straneh vhoda v larno cerkev, ali pa na spomenik na pokopališču, kjer je tudi zapisano njegovo ime?

Razdvojena sem, izgubljena sem. Kamor koli nesem, je napisano samo tvoje ime oče, ni tebe, ni tvojih ostankov. Jih ni morda zaraslo grmičevje in prekrila travna ruša nekje v Breznem dolu na Dolenjskem? Nobene sledi o človeku, ki je bil nekoč živ, ki je dal življenje za našo stvarnost, ki je bil moj oče.

Oče oprost, ker ti ne prinesem cvetja in ne prižgem sveče, a vedi, da se te velikokrat spominjam, da v meni živiš in večkrat gledam tvojo edino sliko, ki mi je ostala, saj tebe nisem nikoli poznala. Bilo mi je dve leti, ko sem te izgubila, a v meni se pretaka tvoja kri, del tebe. Oče, živi v meni naprej.

Želela sem si vseskozi, da bi ostal z mano, ostal s svojimi, da bi bili družina, takšna kot so druge. Pri hiši smo ostale same ženske, mati in troje otrok - hčera in živele življenje brez tebe, bilo je kruto.

Očetu, ki je februarja 1945 padel v partizanih v Breznem dolu na Dolenjskem.

jo

ZAHVALA

Ob izgubi najinega očeta se vsem sodelavcem DSSS SOZD Hmezad, DO Agrina DSSS in TOZD Transport, ki so nama izrekli ustna in pisna sožalja, darovali cvetje in drugače pomagali, najiskreneje zahvaljujem.

Veronika Šteiner in Štefka Jurhar

Mariji Pikl v spomin

Na lepo sončno nedeljo 22. 11. 1987 smo se za vedno poslovili od naše članice TZO Gotovlje.

Marija Pikl je bila rojena 6. 11. 1928 leta na kmetiji v Gotovljah 157. Tam je odraščala in skupaj s starši kmetovala, dokler ji ni leta 1966 umrla mati. Takrat je prevzela posestvo in le 3 leta gospodarila z možjevo pomočjo, saj ji je 1970 leta že umrl. Imela je tri sinove, vendar ji je kruta usoda prvega otroka iztrgala iz objema zaradi neozdravljive bolezni. Druga dva sinova rojena 1957. in 1960. leta sta bila še skromna pomoč na kmetiji. Tako je vso breme kmečkih opravil nosila sama. Mnogo truda, prizadevanj in moči je vložila za kmetijsko pridelavo, obstoj in razvoj svojega gospodarstva in družine. Nenehno je iz nje izžarevala zagnanost in volja do dela, le fizične moči so ji slabele. Še je imela načrte za povečanje hmeljskih površih, gradnjo pitališča za svinje in povečanje prireje pitancev. Toda neizprosna naravna sila je bila močnejša. Bolezen jo je premagala, načrti pa so ostali drugim.

Ohranili jo bomo v dobrem in trajnem spominu

TZO GOTOVLJE

ZAHVALA

Ob boleči izgubi očeta in matere se zahvaljujem vsem, ki ste mi izrekli sožalje, darovali cvetje in ju pospremili na zadnji poti.

Srečko Čater

V SPOMIN DORNKOVEMU JOŽU

Pred nedavnim so se svojci, znanci in sovaščani tiho poslovili na šempetrskem pokopališču od

Jožeta Zajca

po domače Dornka. Njegova življenjska pot se je pričela pred 60-imi leti v kmečki družini v Zg. Grušovljah. Kot najstarejši sin je po vojni v težkih razmerah prevzel kmetijo in si ustvaril družino.

Po svojih močeh se je trudil, da bi v skromnih razmerah sledil dogajanju v kmetijstvu. Delo na kmetiji je bolj prepuščal svoji družini, sam pa je s konji prevozil na stotine ton premoga iz rudnika Velenje. Konji so bili njegova velika strast in od njih se je ločil med zadnjimi v Šempetru. Bil je znan »furman« daleč naokrog.

Pred desetimi leti, ko mu je umrla žena, je ostal na kmetiji sam z najmlajšo hčerko Albino. Bolezen tudi njemu ni prizanašala. Kmalu po ženini smrti je težko zbolel, dokler ni podlegel kruti usodi.

Bil je dober človek in sosed ter zvesti član TZO Šempeter.

TZO Šempeter

Četudi v grobu zdaj počivaš,
med nami živ si, kot si bil, saj
vso ljubezen in dobroto si za
nas izlil.

(narodna)

V SPOMIN

Dragotu TRKMIČU

iz Žalca

16. januarja 1988, je minilo leto dni, od kar si nas zapustil. Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Žalujoča žena Marija,
hčerki Milica in Verica z družinama

**NI PIPEC NOŽ, KOT PAČ NI ŽEBELJ ŠILO,
JE TOP, A VENDARLE IMA REZILO**

**Mnogi so na račun življenja v oblakih
– prišli do vikenda na zemlji.**

NOVI STOLI – NOV VETER

V sejni sobi zgradbe družbenih organizacij v Celju bo zavel nov veter. Zamenjali so namreč stare stole. Ti so bili zaradi težkih razprav že popolnoma majavi in niso dopuščali nadaljnje razpravljske dinamike. Tako je bila zamenjava več kot nujna, če naj bi pri diskutantih dosegli večje premike in če naj bodo premiki bolj opazni. Toda tu utegne nastati problem, ker se ne bo mogoče nagibati ne na levo ne na desno, ampak bodo morali razpravljati naravnost (sedeži namreč nimajo naslonov za roke). Gre pa tudi za to, da bi diskutirali s popolnoma novih pozicij, kar bi v diskusije vneslo potrebno novost. Torej nihče ne bo mogel reči, da pogrevajo stare reči, ker bodo kar nekaj časa pogrevali nove stole. Seveda ni treba posebej poudarjati, da bodo tudi sklepe sprejemali na novi podlagi.

oh

CELJSKA POLITIČNA BALADA

Zbor bil je živ. Volili so moža
vodilnega za SZDL, prezidenta.
Za vzorec demokratičen kar dva
na listi so imeli konkurenta:
bil prvi s članstvom je zaznamovan,
a drugi, glejte, ni bil član.
Naj vidi se, kaj tu prevaga,
če partija res vedno zmagaja!

Še preden procedura steče
in se spustijo v prvi krog,
predsednik vsem navzočim reče,
da bo sledil še drugi krog.
Med delegati Kokalj Stane
lepo v imenu svojem vstane
in pravi: jaz nič nimam proti,
ampak, tovarši, mene moti,
bi rad pravzaprav tukaj vprašal,
pa vsega ne bi vam iznašal,
kako da med šest tisoč komunisti
še drugi kandidat ni komunist? –
čeprav vsi komunisti niso isti
in res nečlan lahko je ateist.
Kdo mi na to bo odgovoru?
Zakaj smo spustil vse iz rok?
Zakaj se je pa člounk sploh boru?
Bo potl nam regiral bog?

Ko po volitvah skrinjice odpro,
kaj, mislite, kaj v njih uzro?
Pričakovani volilni rezultat:
izvoljen je »nasprotni«
kandidat, ki pa ob zmago je za las,
ker manjka mu en samcat glas.
Kaj zdaj? Ni vrag, da ne bi našli ga
(v gostilni), ki še kakšen glas ima!
A sreča, da je tukaj Kokalj Stane,
ki bo preprečil vsakršne nakane.
Le kam bi pa prišli, če bi glasove
metali v škatle že odprte?
Volitve so potrebne nove,
da »orange«
ne bojo vse podrte,
da se sistem ne bo kompromitiral,
da tu nihče ne bo manipuliral!

Še nikdar forumi toliko časa
zgubili niso le zaradi glasa.
Za hrabro borčevsko dejanje
pa Kokalju izrečejo priznanje.
Njegove so res vse zasluge,
da so opravili volitve druge,
da kandidat je gladko zmagal.
Kot Kokalj je dejal, mu bo pomagal,
mu bo dajal čimveč podpore.
(Glasu pa dati mu ne more,
ker da njegova vest ostane čista,
voliti namreč sme le – komunisti)!

DIHUR

Izid jubilejne številke ob 25-letnici so omogočili in humor podprli: ŽELEZARNA ŠTORE, CINKARNA, KOVINOTEHNA, ZLATARNA, EMO, UNIOR, KONUS, ZDRAVILIŠČE DOBRNA, ETOL IFF, celjski občinski sindikalni svet, celjski izvršni svet, hp PIVOVARNA LAŠKO, uredništvo HMELJARJA (kot najzvestejši, redni sponzor).

- Imamo lepo mesto, a ne?
- Seveda, saj vidiš, da ga imam!

BRADA IN UGLED

V življenju predsednika aktiva avantgardnih delavcev tovariša Lojza je pomembno vlogo odigrala brada. Pravzaprav si nikoli ni mislil, da bi jo nosil, ker se je vedno bal, da bi jo okrasila kakšna drobtina ali kak drug ostanek hrane. Škoda se mu je zdelo tudi časa, da bi jo kar naprej gladil in negoval, kot je to počel njegov sosed. Ampak odpor do brade so na vsem lepem pregnale nenadejane okoliščine.

Ko je Lojz imel najbolj deviško gladek obraz, je v podjetju zavrelo in počilo, in kdo, če ne on, je moral tako rekoč prvi v spopad s težkimi razmerami. Sodeloval je v naporni dolgotrajni bitki. Zelo ga je izčrpalo, preden je uspelo, kot so rekli, stvari sanirati in konsolidirati. Zameril se je mnogim delavcem, njegova neizprosna odločnost je marsikoga tako prizadela, da ga enostavno ni hotel več videti. In tako se je Lojz na lepem odločil, da si bo pustil rasti brado. Hotel je dobiti drugačno identiteto, se nekako skriti za njo (za brado namreč), povrh pa postati bolj možat, kar si je vroče želela žena.

Treba je reči, da je Lojzu brada zelo lepo uspevala, rasla je celo hitreje, kot je pričakoval, toda nenadoma, ne da bi vedel, zakaj, je začela nekako preveč siliti in se razvijati v širino. Medtem ko so se v dlakah kazale neke anarhistične tendence, so se brki povešali vse bolj navzdol, proti ustam. Pojavila si pri najboljši volji ni znal razložiti. Brado je vedno težje krotiti in jo spravljati v red, zato se je po nekaj letih naveličal, začel je razmišljati, da bi si jo obril. K temu pa ga je naposled nagovoril direktor tozda, ki mu je rekel: »Dragi Lojz, s tole brado si videti precej neurejen, zanemarjen in neresen, ta stari pravi, da delajo take brade tudi vtis nečistoče, kaj si je ne bi obril?«

Ko da je čakal samo na to, si je Lojz tako rekoč pri priči odstranil orasek. In glej ga, namesto nove brade mu je zdaj začel rasti ugled.

Poanta je torej taka: vsi, ki nosite brade, pa nimate ugleda, si jih obrijte in zrased vam bo ugled.

TUDI TO JE KULTURA

Moj prijatelj Janez, ki zna pogosto zastavljati še bolj neprijetna vprašanja kot slovenski delegati v zvezni skupščini, me je pred dnevi še enkrat presenetil. Toda ne z vprašanjem, ampak z odgovorom. Povsem v neskladju z razglašenim prepričanjem, da je kajenje škodljivo, pitje alkoholnih pijač pa še bolj, je namreč na vprašanje lokalnega novinarja njemu in vsem ostalim, ki so njegovo izjavo brali, izjavil: »Ne, v kajenju in pitju zadnji čas ni več toliko nekulturnega, kot je bilo. Nasprotno: obe ti dve prostočasni dejavnosti lahko tudi doprinašata h kulturni razgledanosti slovenskega naroda.«

Rekrutska

- Rad bi k mornarici.
- Znete plavati?
- Kaj mornarica nima ladij?

Avkcija

- Včeraj sem bil s taščo na avkciji.
- In koliko si dobil zanjo?

Dogovor

- Se dobiva?
- Zaradi mene!
- In kje?
- Meni je vseeno.
- Prav, pridem, vendar bodi točen.

Pust ob pustu

Jubilejnega Pipca smo izdali ob prazniku - pustu. Vseeno pa v njem ni takih prehudo mastnih vicev.

Premastno namreč nekaterim škoduje.

Volilna

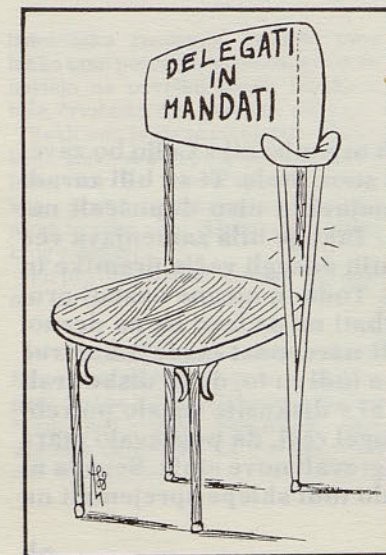
Tovariši, torej smo se dogovorili, kdo bo novi predsednik!

Zdaj pa še predlagajte nekaj kandidatov.

Podobnost

V Celju imamo podobne težave kot sicer v Jugoslaviji: severa in juga nam še ni uspelo ustrezno povezati.

S cestami!

Se preden so ustrezne službe in še bolj ustrezni organi ustanovili posebne komisije, ki bi sprejeli posebna stališča, ki bi služila kot osnova za oblikovanje odgovora na to za nekatere nesprijemljivo stališče, se je oglašil moj prijatelj Janez sam. Izkoristil je namreč odprtost nekaterih naših občil, ki dajejo besedo tudi ljudem, ki ne mislijo tako kot je določeno, ampak se njihove misli sprehajajo veliko bolj svobodno, pa se tako tudi bolj svobodno oplajajo.

»Poglejte«, je razglabljal, »če ne bi bilo cigaret, se veliko Slovencev ne bi spoznalo s Prešernovim Povodnim možem. Toda ko so na ovitku cigaret prebrali, da so od nekdanje lepe Slovenke slovele, jim nemirni duh ni dal miru. In so razglabljali, kdo je to napisal. Pa kako se ta pesem imenuje. In naša pesniška kultura se je širila kot cigaretne dim - vse širše in širše.

Pa pri pijači? Ko si pivec natoči Napoleona, se nehoče spomni na francosko zgodovino. Pa ne le nanjo. Spomni se na njegova osvajanja in na njegov vpliv na slovenstvo. Na Ilirijo oživljeno, na... Kaj pa zadnja kulturniška pijača - Minister Gregor. Ko dvignete kozareček, se vam pred očmi pojavi Martin Krpan, pa dunajski dvor. Podživite herojstvo Slovencev, ki so reševali čelo sam avstrijski dvor. Ob spominu na besede »minister Gregor pa nič« se spomnite tudi na že spoznano nevhvaležnost vseh tistih, ki naj bi bili Slovincem hvaležni za pomoč.«

Tako je razglabljal moj prijatelj Janez.

V tovarnah cigaret in alkoholnih pijač pa so ga razumeli. In takoj so se sestali strokovnjaki, ki bi cigaretom in pijačam dali še kako kulturniško ime. To je namreč redek primer, da izpolnimo geslo: kulturo delavcem.

frk

Pri zobozdravniku

- Koliko stane puljenje zoba?
- 5.000 dinarjev.
- Kako, 5 tisočakov za minuto dela?
- Če želite, vam lahko zob pulim tudi celo uro?

Oh, ti kupci!

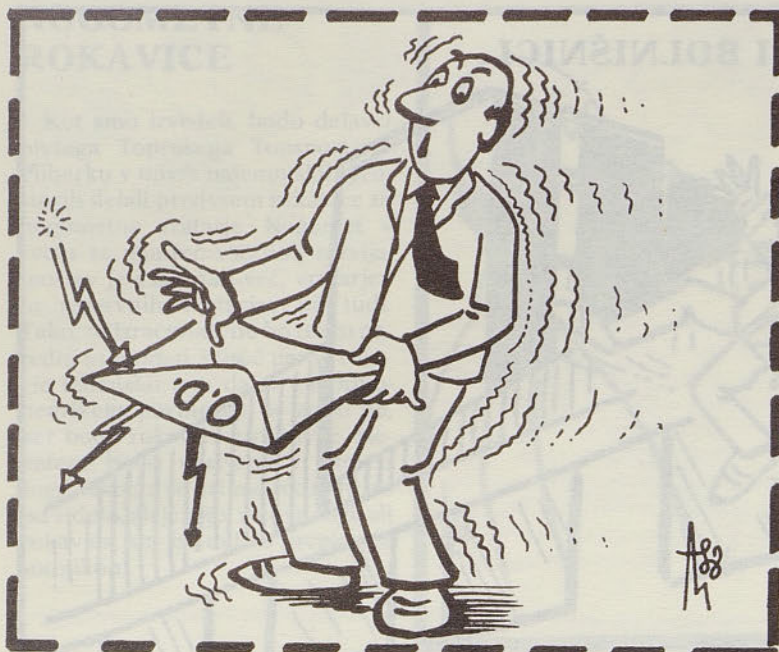
- So to ameriške ali danske posttrvi?
- Zakaj vas to zanima? Ali jih kante jesti ali pa se pogovarjati z njimi?

Uganka

- Zakaj miši ne moremo molziti?
- Ker ne moremo podstaviti vedra?

Uradniška

- Naj vam potni list podaljšam?
- Hvala, moj je kar prave velikosti?

Elektro Celje: bolj kot visoka napetost, jih tresejo visoki osebni dohodki.

ŠE ČUDNO, DA KDO NE ZAHTEVA STATUS BORCA - ZARADI UDELEŽBE V SEKSUALNI REVOLUCIJI.

MNOGO SE PIŠE, DA BOMO ZARADI KRIZE V ELEKTROGOSPODARSTVU ČEZ NEKAJ LET V TEMI - NIČ ČUDNEGA, KO PA ENERGETIKI STALNO DELAJO V TEMI.

LAŽ IMA RES KRATKE NOGE, TODA LAHKO SE PODALJŠAJO - KADAR JE TREBA BEŽATI OD ODGOVORNOSTI.

ČE PRAV VODILNI KADRI NE VERJAMEJO V VIŠJE SILE, SE ZVESTO DRŽIJO IZREKA - DA JE BOG NAJPREJ SEBI BRADO USTVARIL.

Marjan Bradač

POGOVOR NA ULICI

- Praviš, da je štrajkala Anastazija? Katera Anastazija?

- Kakšna Anastazija? Rekel sem, da so štrajkali anesteziisti! Razumeš?

- Torej ne ženska. Moški Anastaziji?

- Človek božji, kaj res ne razumeš? Razločno sem ti povedal: anesteziisti! Štrajkali so tisti zdravniki, ki se jim reče anesteziisti!

- Daj no! Kaj so bili anestezirani?

- Kdo je pa to rekel? Če hočeš, pa naj bo po tvoje. Anesteziral jih je pravilnik o turnusnem delu.

- Da turnajo? In so potem anestezirani?

- Če turnajo, ne vem, vem pa, da si ti gluhi in da ničesar ne razumeš.

- Kaj pa samoprисpevek - ta nič ne pomaga?

- Kakšno zvezo pa ima samoprисpevek s štrajkom?

- Mislil sem, če zbiramo denar...

- Daj no! Saj ga ne zbiramo, da bi odpravili štrajke. Dragi moj, preden ga bomo zbrali, bo še veliko štrajkov.

- Pa bo imel sindikat hudiča, zakaj jih pa podpira?

- Kaj sindikat? Bolniki! Bolniki!

- Kaj ti niso člani sindikata?

- Pa kaj za to, če so? Midva pa res ne prideva nikamor.

- Saj res, kam sem že nameraval? (oh)

PRIZNANJE DOMAČEMU ZNANJU

Domače znanje je pri nas vsaj tako cenjeno kot domače klobase, domači rezanci ali domače pecivo. Dokazov za to bi našli, kolikor bi hoteli. Tudi v celjski tovarni, kjer so lani pripravili tiskovno konferenco o domači (Ružičevi) čistilni napravi. Rekli so, da sta avtor in naprava vredna vsega priznanja, kajti učinek čiščenja je skoraj stoo odstoten in prihranili bodo devize za uvoz tuje naprave.

Čez nekaj mesecev je bilo domače znanje še prav toliko vredno kot prej, le da so se v tovarni odločili za uvoženo napravo.

Prednost domačega znanja je torej v tem, da v vsakem primeru ohrani priznanje in vrednost!

TRGOVINA V DOBRNI

Prebivalci Dobrne in tudi mnogi gosti se sprašujejo, zakaj se gradnja nove trgovine nikamor ne premakne, pri čemer nekateri odgovorni krajevni dejavniki s prstom kažejo na društvo za varstvo okolja kot glavnega krivca.

Vprašali smo predstavnika društva, pa je rekel, da bi oni še kako hitro zgradili novo trgovino, če bi imeli denar in gradbeno operativno, a imajo samo nekaj neuporabnega stavbnega lesa v obliki polen, ki jim jih že vseskozi mečejo pod noge. Trgovino bi zgradili celo na lokaciji, ki jo zagovarjajo, ker s stališča varstva okolja sploh ni sporna. Čudijo se predstavniku sozda Merx, ki je že pred leti javno izjavil, da jim je popolnoma vseeno, kje bo stala nova trgovina, magari stopetdeset metrov iz središča, odtlej pa ovira začetek gradnje celo samo nekajmetrski zamik od prostora, ki ga predpisujejo urbanisti (če ovira res ni denar ali nezanimanje investitorja).

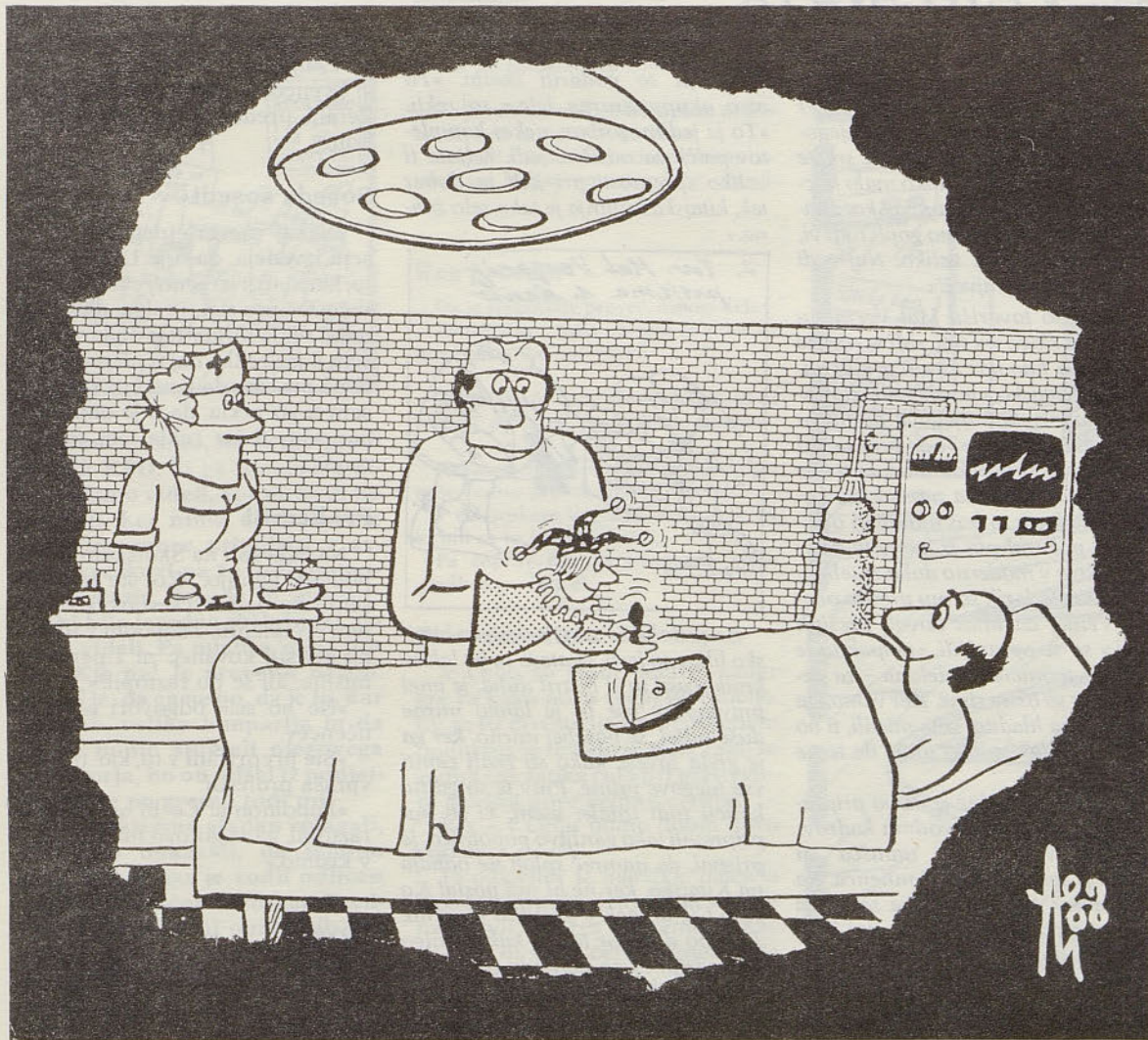
Kaj hočete, časi se spreminjajo, mnenja tudi, edino problemi in lokacije ostajajo (sporne).

oh

Ozmerjal in odšel

Dani Perčič, predsednik celjske skupščine zdravstvene skupnosti, je na tiskovni konferenci žolčno napadel novinarje, zatem pa hitro odšel. Menda ni želel slišati odgovora.

- Takim, ki ne vedo, kaj govorijo, so vedno oproščali, je bilo slišati iz narskih vrst.

PREPIH V CELJSKI BOLNIŠNICI

SLOVO OD MAL VERZACIJA

Preden je tovariš Mal Verzacij odšel na Kitajsko, kjer naj bi bil svetnik za poslovne odnose v predstavnih in vodja pisarne za stike s kitajskimi obrtniki, so mu doma pripravili slovo. Zelo nenavadno in pompozno, kakršno se za glavnega direktorja pač spodobi. Trajalo je namreč skoraj mesec in pol. Navzoč je bil tudi tovariš Hasan, ki so mu rekli mister Dolar, to je vsestransko usposobljen in na vse strani razgledan poklicni poslovodni tovariš, ki bi bil lahko prav tako direktor kakšne kovačnice kot glavni direktor velikega naftnega koncerna. Spozna se, skratka, na vse.

Najprej so se od tovariša Mal Verzacija poslavljalji uslužbenci. Podarili so mu kocko, v kateri je bila manjša kocka.

1. Tivicev portret tou. Mal Verzacija

»To se vam bo zdelo nenavadno darilo,« je s solzami v očeh rekel knjigovodja, »ampak važno je njegovo sporočilo. Tega namreč ne smete jemati kot dokaz, da lahko malo kocko spravimo v večjo, ampak kot znano misel, ki ste jo vedno gojili tudi vi, da iz malega rase veliko. Naj tudi vam zraste kar največ!«

Potem so tovarišu Mal Verzaciju pripravili slovo vsi šefi. »Mi se niti ne zavedamo, kdo nas zapušča, kdo odhaja na Kitajsko,« je rekel direktor financ, tako rekoč njegova desna in leva roka obenem. »Toda prepričani smo, da boš še bolj kot nam, ki si nas že popeljal iz mraka zaostalosti, koristil Kitajcem in boš njihovim obrtnikom pokazal pot iz kamene dobe obrtništva v moderno dobo zasebnega dela.« Podarili so mu prešito odejo. »Vemo, da imaš dovolj prešitih odev,« so se opravičili, »ampak ta je posebej termično obdelana – za dežele, kjer so ostre zime. Ker vemo, da odhajaš na hladno, smo mislili, ti bo tole kot nalašč prišlo prav, da te ne bo zeblo.«

Cez kake tri tedne je slovo pripravilo združenje poslovnih kadrov. »Naše vrste zopet zapušča en član,« je rekel tovariš Eminenca. Pa kaj čemo? Naša usoda je taka, da moramo po svetu. Kdo pa naj hodi tja namesto nas? Kaj ne, Hasan? On je skoraj umrl od vročine v Kuvajtu. Moral je postati krvodajalec, a svojo kri je res tudi dobro vnovčil.« Mal

Verzaciju so podarili škatlo. »To niso akupunkturne igle,« so rekli. »To je jedilni pribor, nekaj kompletov palčk za različne jedi. Želimo ti veliko spretnosti pri jedi in dober tek, kitajska kuhinja je tako zelo znana.«

Ko je dobil še tangram, staro kitajsko likovno igro, skatero se bo lahko kratkočasil in si bistril duha, je imel pravzaprav vse in je lahko mirne duše odšel, še posebej mirmo, ker ga je grela zavest, kako so znali ceniti vse njegove vrline. Prav te so ga na koncu tudi izdale: vsem, ki so mu pripravili tako ganljivo popotnico, je priznal, da namreč sploh ne odhaja na Kitajsko, ker ne bi rad postal Ko Rup Cij, ampak v sosedno tovarno. Tam bo direktor tozda, kakor dolgo bo vzdržal in ga ne bodo zopet suspendirali. Kot je rekel, ima problem, ker ne more iz svoje kože. DIHUR

Nesporazum

Učitelj: Zakon o težnosti nam omogoča, da ne odletimo z Zemlje v vesolje.

Učenec: In kaj je držalo ljudi na Zemlji, preden je bil sprejet ta zakon?

Soseda sosedi

»Nekaj neverjetnega. Pravkar sem izvedela, da ti je Lojzka rekla to, kar sem ji izrecno rekla, naj ti ne reče. Očitno si ji ti rekla, da ne boš meni rekla to, kar ti je ona rekla, da sem ji jaz rekla, naj ti ne reče. Zdaj te pa prosim, da ji ne boš rekla, da sem ti jaz rekla, da ti je ona rekla, kar sem ti jaz rekla, naj tebi ne reče.«

Pri kemiji

Na neki šoli na Skotskem učitelj poučuje kemijo. »Kot ste že slišali, sem vam pojasnil sestavo kisline v tem recipientu. Zdaj bom v tekočino spustil kovanec za 1 peni. Kaj mislite, ali se bo raztopil?«

»Ne bo se!« odgovori eden od učencev.

»Ste prepričani v to, kar trdite?« vpraša profesor.

»Popolnoma! Če bi se kovanec raztopil, ga vi gotovo ne bi spustili v kislino.«

Lovska

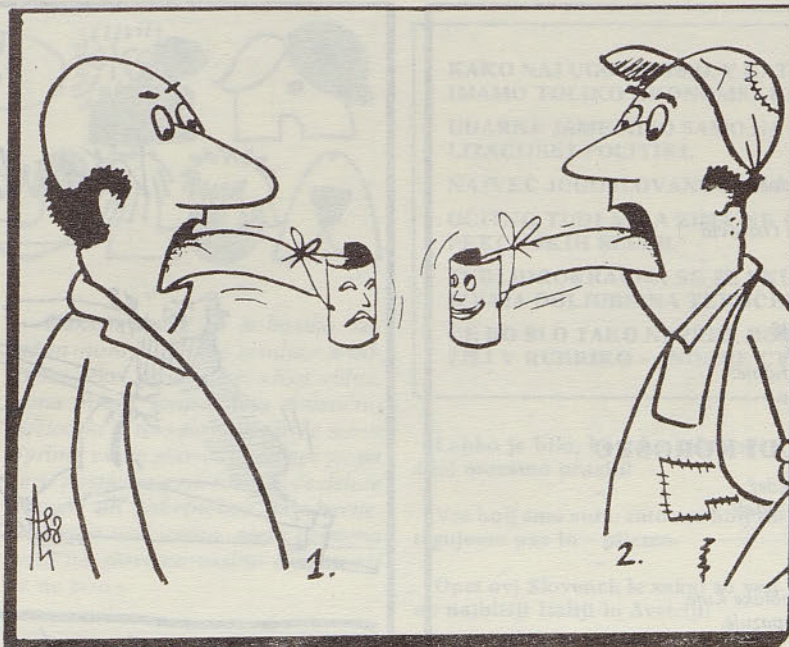
Skoda, da je direktor Dravinjskega doma Florjan Jančič gasilec in ne lovec.

Če bi bil lovec, bi gotovo ne imel toliko težav z Jelenom!

NOGOMETNE ROKAVICE

Kot smo izvedeli, bodo delavci bivšega Toprovega Topsporta v Pliberku v novih najemniških prostorih delali predvsem rokavice za nogometne vratarje. Nogomet v svetu se namreč vse bolj razvija, moštev je vsak dan več, vratarjev in rezervnih vratarjev pa tudi. Tako, so izračunali, ne bo težko narediti in prodati 3 tisoč parov rokavic tedensko (res da za zahodnonemškega partnerja), še zlasti ne, ker bodo rokavice atraktivne. Nekatere bodo narejene v vzorcu žoge, tako da se pri zadetku niti ne bo videlo, ali je v gol zletela žoga ali rokavica, kar bo delalo preglavice sodnikom.

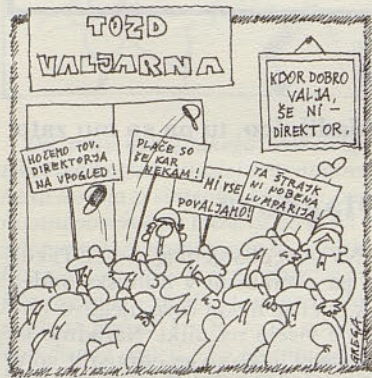
NA SOCIALNO KARTO

»Natakar, še eno rundo!«
 »Ampak tovariša, vidva sta pa že veliko popila!«
 »Kaj hočemo, nisva kriva, če ga veliko preneseva, hk!«
 »Ampak bojim se, da bosta pozabila plačati?«
 »Bratec, za to ti nič ne skrbi, hk! Midva pozabljava samo na svoje... hk... redne obveznosti... hk!«
 »S čim bosta plačala?«
 »S kartico... hk!«
 »American express?«
 »Daj no, prijateljček... hk... ti bi rad celo v Ameriko?«
 »Mogoče mislita na kartico Diner?«
 »Nikakor... hk... ta preveč spominja na naš dinar.«
 »Ampak saj pravita, da bosta plačala s kartico?«
 »Dragi moj, midva sva suha kot cerkvena miš. Moral se boš obrniti... hk... na naš sindikat. Plačali bomo s socialno.«

D. S.

TUDI MI SMO ŠTRAJKALI

Tudi v našem valjarskem tozdu smo se odločili za štrajk. To je bil menda prvi štrajk v republiki, ki ni bil zaradi plač. Šlo je za to, da nam je predsednik KPO hotel vsiliti direktorja, ki ga mi nismo marali, ker ni bil neoporečen. Rekel je, da je v podjetju že sedemnajst let, v resnici je bil samo dve leti. Predsednik pač nima vsega v glavi. In tako je nujno prišlo do štrajka.

Zahtevali smo, da pride predsednik KPO, ki ga menda še nikoli nismo videli, ker ne hodi po obratih, ker nima časa, ker se vanje ne more pripeljati z avtom, vseskozi pa že tudi modernizira ceste, fasade in pisarne. To bi bila izredna priložnost, da bi ga videli. Pa mislite, da je prišel? Kje pa! Je prevelik baron. Rekel je, da ga ne bo, da je to, kar delamo, velika lumparija in da če ne bomo sprejeli njegovega direktorja, bo on odšel iz podjetja, lahko pa gremo tudi mi.

V štrajku smo gladko zmagali, ker smo dokazali, da imamo prav in ker nas je vodil odličan pardon, odločen sindikat. Predsednik se nam ni opravičil, ker nas je razglasil za lumpe, odšel pa tudi ni. Čakamo, kdaj se bo to zgodilo.

Pepi Valjar

MARSIKDO PUŠČA PREHITEVATI URO, KER MISLI, DA BO TAKO DOČAKAL SVOJIH PET MINUT.

RAD IMAM NAŠEGA DELOVNEGA ČLOVEKA, PRIPRAVLJEN SEM MU POMAGATI – Z NASVETI.

SNEG LAHKO POKRIJE POLJA, GOZDOVE, TRAVNIKE, NE MORE PA POKRITI NAŠIH DOLGOV.

NEKATERIM MINULO NEDELO RAČUNAJO V MINULO DELO.

STALNO SO MU SOLILI PAMET, ZDAJ BI MU JO RADI ŠE POPRALI.

Joža Šrbašič

Poslušnost

Tudi v Celju radi nekateri stvari zelo poslušujejo.

Menijo, da če imajo nekateri koncerti manj poslušalcev, da so zato že Celjani kar na splošno neposlušni.

Če je rdeče svetlo, potem nam ni treba skrbeti za našo bodočnost.

Na poti v to svetlo bodočnost nas namreč vse bolj spremljajo rdeče – številke!

Res preveč?

Da je sestankov preveč, mnogi delavci pritrjujejo – toda ob tem še nove in nove sestanke izsiljujejo!

Tovariši – če cene visoko letajo, še ni rečeno, da se ne bo zboljšalo vreme.

Nekateri očitajo Vzhodni Nemčiji, da je še vedno preveč zaprta družba.

V velenjskem Vegradu zanikujejo, da bi bili za to krivi tudi oni.

Pa čeprav jim tja prodajajo svoje gradbene – celice!

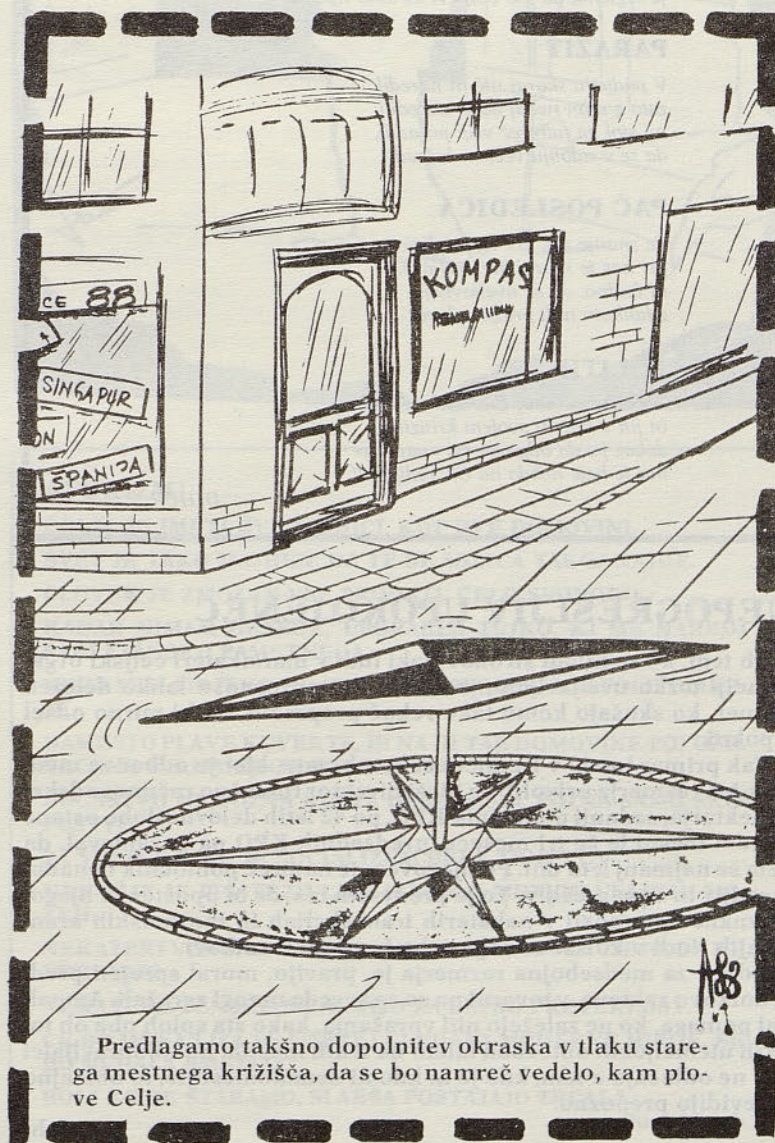
Za razsvetlitev

V Celju so resne težave, kadar gre za kako novo večjo investicijo. Če je to investicija na družbenem področju, je seveda še težje. Tako se zadnji čas zatika celo pri predvideni gradnji nove celjske cerkve.

Res – v Celju bomo dobili novo cerkev.

Ta odločitev je marsikje naletela na odobravanje, drugod pa seveda na odpor. Pa res ne vemo, zakaj. Saj naj bi se ta cerkev imenovala cerkev Sv. duha.

Kakšne razsvetlitve pa smo Celjani kar precej potrebni.

Predlagamo takšno dopolnitev okraska v tlaku starega mestnega križišča, da se bo namreč vedelo, kam plove Celje.

EPIGRAMI

TANDEM

1.
Če plešast je, ker za občinsko dobrobit
na položaju bi izgubil lase,
bi rekli mu: vsa čast! A kaj, ko Ostrovid
si je ogolil glavo v skrbi zase!

2.
Četudi, kot še marsikakšen drug,
za občino sploh ni imel zasluga,
si, glejte, sam predlagal je priznanje:
pol hiše naj dobi za stanovanje.

ŠTAJERCU, KI JE TUDI KOROŠEC

Poznam nekoga, ki je tak vsevedež,
da ima v cekaju kar dosmrtni sedež!

VODITELJ

Delavski razred (v govorih) v oblake kuje.
Ni čudno, saj od tam ga tudi opazuje.

MARSIKATEREMU FUNKCIONARJU

Za akcijo, za govore ni čas, govornik
je zbrani množici dejal.
Na odru dolgo je ostal,
da bi dokazal, da ne more biti vzornik.

SVOBODNI UMETNIKI IN UMETNOST

Cel kup umetnikov nam dokazuje,
da je umetnost tudi, nič imeti,
še večja je umetnost, kot dopoveduje
jim družba, je od nič živeti.

LOGIČNO

Ker bolj kot delo, znamo stol častiti,
je logično, da vse bolj čvrsto smo na riti.

PARAZIT

V podjetju skoraj nič ni naredil,
zato z njim nekaj bodo naredili:
na stol ga namreč višji posadili,
da se v udobju večjem bo redil.

PAČ POSLEDICA

Če znanje res, kot ugotavljajo,
pri nas je skoraj brez veljave,
ni čudno, da se uveljavljajo
z lahkoto tudi prazne glave.

POLITIK

Da ni samo svoj žolč izlil na mlade
in jih v imenu svojem kritiziral,
dokaz je, da odgovor na »napade«
mu je baje nekdo na CK redigiral!

DIHUR

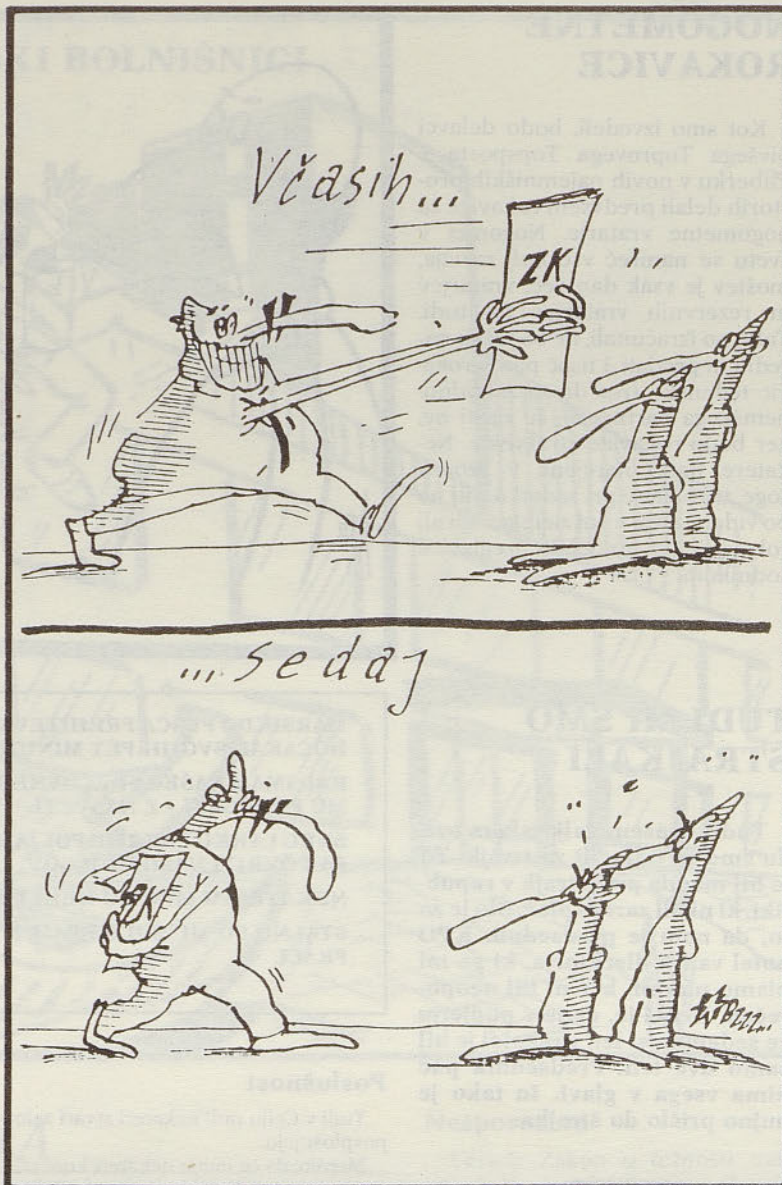
NEPOGREŠLJIV UPOKOJENEC

Ob tem, ko se mladi strokovnjaki tudi v marsikateri celjski organizaciji težko uveljavljajo, je toliko več pozornosti lahko deležen primer, ko skušajo komu tako rekoč preprečiti, da bi mirno odšel v pokoj.

Tak primer imajo v Kemičnem kombinatu, kjer je odbor za medsebojna razmerja privolil, da bivši direktor finančno računovodskega sektorja, sedanjí pomočnik KPO, po 42 letih delovne dobe ostane na tem mestu le še tri mesece, predsednik KPO pa je zahteval, da dela še najmanj leto dni. Po njegovem je namreč pomočnik nenadomestljiv in nepogrešljiv. To je predvsem res, če bi upoštevali njegove znane spretnosti v nekaterih transakcijah in inozemskih aranžmajih (tudi v korist samega sebe in posameznikov).

Odbor za medsebojna razmerja je, pravijo, moral sprejeti predsednikovo zahtevo, v tovarni pa so se seveda mnogi zgražali. Ampak kaj pomaga, ko ne zaležejo niti vprašanja, kako sta sploh oba ob tolikih utemeljenih obtožbah lahko na takih mestih! Samoupravljalci pač ne odločajo o tem, kdo je in kdo ni nenadomestljiv, to običajno sprevidijo prepozno.

(oh)

MILO ZA DRAGO

TIM Laško je Kladuši zgradil hladilnico, tu pa so mu zato zamrznili denar!

Kako načrtovati

– Si slišal, da je zvezna centrala SDK v Beogradu hotela zakupiti spodnji grad Celje kar za 99 let, potem pa si je premislila?

– Ha, dragi moj! Če pri nas ne moremo načrtovati prihodnosti niti za leto naprej, kako bi jo naj SDK za 99 let?

Diagnoza

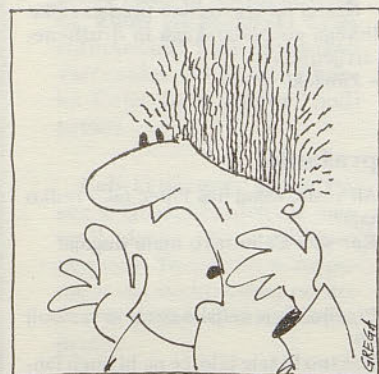
Na smrt obsojeni je zbolel. Takoj so ga premestili v bolniški oddelek, kjer je nekaj časa njegovo življenje viselo na nitki. Nazadnje je ozdravel in ko so ga odpustili, so v odpustnico zapisali: zdravstveno stanje pacienta se je toliko popravilo, da ga zdaj lahko brez nevarnosti za njegovo zdravje obesijo.

Dosežek v arhitekturi

Celjsko in slovensko arhitekturo je zelo obogatila nova zgradba zavarovalnice Triglav. Pravijo, da je podobna stiliziranemu ogromnemu desnemu visokemu čevlju – tak levi »čevljev« pa je sosednja zgradba Elektra. To seveda še ni dokaz, da prodira čevljarstvo v arhitekturo, bojijo pa se, da prodira vanjo pletarstvo, saj so balkončki na novi stavbi ob Agrotehniku podobni košem. Kaže, da bo zelo dobrodošla novost v obliki arhitekturne delavnice – ni namreč izključeno, da bodo v njej temeljito obdelali tudi kakšnega arhitekta.

Mali oglasi so ogledalo človeške stiske. Če jih prebirate, vidite, da ponujajo vse od odlično ohranjene inozemske avtomobilske kljuge do grobov – s pokojniki ali brez njih. Če imate srečo, dobite poceni nošen krznen plašč za novega, ali nekaj metrov še neuporabljenih bukovih drv (zajamčeno ravnih in brez grč). Dobite brezhibno nemško likalno desko z vsemi dodatki, samsonite kovček zadnji model, suhe domače klobase brez mesa, pardon, brez škodljivih dodatkov, ali zelo malo rabljeno registrsko blagajno, ali kar sploh hočete. Mali oglasi so tudi mednarodna trgovina z najširšo izbiro. V njej lahko kupite pristne domače suhe slive za devize, ali popolnoma novo uvoženo univerzalno lasuljo super de la natur za dinarje.

Da, prav nekaj takega sem dolgo iskal med oglasi. Doslej sem namreč nosil lasuljo iz sintetik, ki je pri snemanju povzročala iskrenje po glavi – zelo nerodno, namesto da bi se iskriilo v glavi. Povrh je že na daleč izdajala prevaro – imela je namreč vsaj dvakrat preveč las in to je seveda vsakdo brž opazil. »Ta pa ima goste lase, ampak če bi bili pravi, lasuljo nosi,« sem poslušal pripombe. Torej bom zdaj rešen vseh nevesočnosti.

Na vrat na nos sem poiskal oglaševalca. »Vi torej prodajate lasuljo super de la natur?« sem vprašal.

»Super lasuljo de la natur,« me je popravil, »uvoženo, univerzalno, elastično. Kot vidite, je nisem kupil zase, je pravzaprav še ne potrebujem, čeprav imam čelo res že do vrha lobanje.« Z roko je pokazal in se nasmešnil. Nato je prinesel lasuljo.

»Kot skalp! Da ni to skalp?« sem poskočil.

Najbolj varčna šola

Bivša celjska gimnazija še ni naročila napisa Srednja družboslovna šola, kot se sedaj gimnaziji učeno reče.

Za vsak primer so ohranili star napis: gimnazija. Najbrž čakajo novo reformo reforme oziroma konec reformacijskega obdobja v naših srednjih šolah. Izdelava napisov namreč ni poceni.

»Kakšen skalp! To je lasulja, kakršna mora biti prava lasulja,« je odločno rekel prodajalec. »Kot vidite, nima mreže, ampak ima sintetično kožico, ki je zelo elastična in se tesno oprime vsake glave. Ne odlepi se, pa če se postavljate na roke ali če delate prevale ali kakršnekoli akrobacije. In kar je tudi važno, pleša oziroma koža na glavi normalno diha, torej se ne poti.«

»Kaj pa lasje? So pravi?«

»Lasje so v glavnem pravi, pomeni, da niso vsi z ene glave, torej lastnik, če bi vas slučajno srečal, ne bi mogel reči: glejte, tole so pa moji lasje. Kakih sedem odstotkov je umetnih las, ki imajo to funkcijo, da si lahko naredite vsakršno frizuro. Sicer pa gostota las za razliko od sintetičnih lasulj ni po vsej glavi enaka, se pravi, je na vrhu, kjer se običajno najprej prikaže pleša, nekoliko manjša in tako vsi, ki vas poznajo, dobijo vtis, ko da boste zdaj zdaj plešasti. Bi jo dala na glavo? E, takole,« je rekel in mi tako rekoč v trenutku vmil lasišče. »Odlično. Čisto drug človek ste. Poglejte se v ogledalo!«

»Res super lasulja,« sem rekel.

»In veste, kaj je na tej lasulji še posebej dobrega?« je vprašal. »Lasje sploh ne gredo pokonci, pa lahko slišite še tako neumnost.«

Priznajmo, to je pa dandanes in pri nas še kako pomembno.

DIHUR

VPRAŠANJE

– Ti morda veš, od kod imajo nekateri občani tako razkošne in drage avtomobile?

– Dragi moj, če ti tega ne veš, če ne vedo komisije za ugotavljanje izvora premoženja, če ne ve UNZ, kako naj vem to jaz?

Afera

»Slišala sem, da je imel tvoj mož v pisarni neko afero...?«

»Jo je imel, da. Ne vem, če ji je bilo ime Afera, vem pa, da je nima več, ker sem jo dodobra zlasala.«

KAKO NAJ UGOTOVIMO, V KATEREM GRMU TIČI ZAJEC – KO PA IMAMO TOLIKO EKONOMSKIH KRIVOLOVCEV.

UDARNE JAME NISO SAMO NA CESTAH, AMPAK TUDI – V STABILIZACIJSKI POLITIKI.

NAJVEČ JUGOSLOVANOV IMA BIOENERGIJO – V KOMOLCIH.

OČITNO TUDI MILA ZIMA NE OVIRA – ZIMSKEGA SPANJA INŠPEKCIJSKIH SLUŽB.

TUDI BIROKRACIJA SE JE VKLJUČILA V PROIZVOIDNJO – PROIZVAJA OBLJUBE NA TEKOČEM TRAKU.

ČE BO ŠLO TAKO NAPREJ, BOMO LAHKO POLITIKO CEN BELEŽILI V RUBRIKO – »NOČNE CVETKE«.

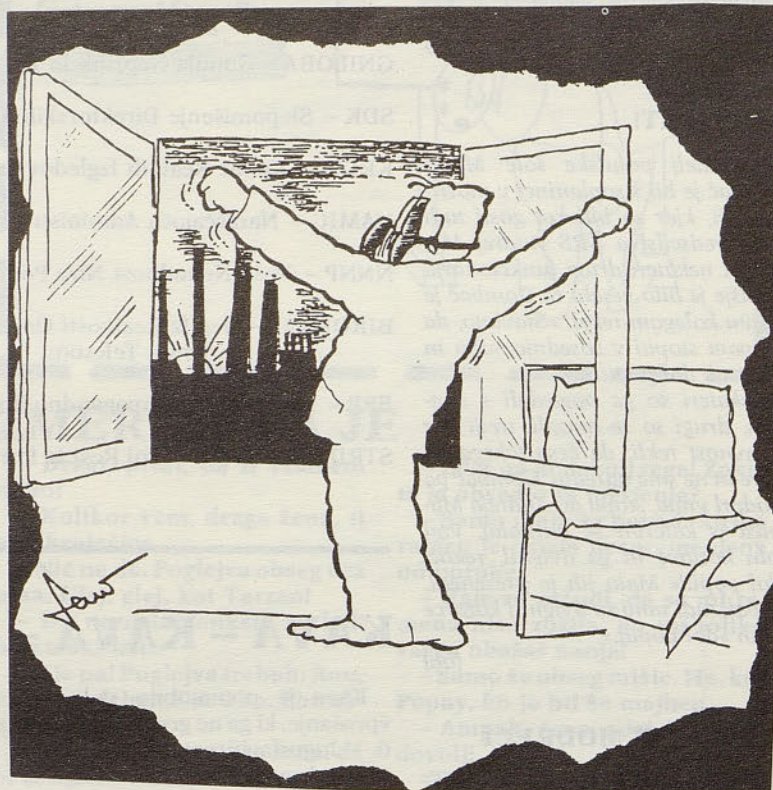
Lahko je bilo, ko smo zahtevali – zdaj moramo prositi!

Vse bolj smo suhi: zato vse bolj za-
tegujemo pas in – pijemo.

Opet ovi Slovenci: le zakaj so ved-
no najbližji Italiji in Avstriji!

Nekateri pri nas le menijo, da ni
najpomembnejše kdo je kaj rekel,
ampak kaj je kdo rekel.

Ne moti jih Prešeren, ampak
Zdravljica!

AFORIZMI

BOLJE JE IMETI DVE LJUBICI, KOT DVE DOMOVINI.

SVET JE TAKO MAJHEN, DA TE ŠE MILICA TAKOJ NAJDE.

ČLOVEK JE ZMOŽEN VSE PRODATI, CELO SVOBODO.

KADAR NIMAM BESEDE, UPORABIM TUJKO, KI ME NAREDI ŠARLATANSKO PAMETNEGA.

KDOR MISLI PLITKO, BO GOTOVO DIPLOMIRAL IZ POLITOLOGIJE.

NAMESTO PLAVE KUVERTE, BI NA OLTAR DOMOVINE POLOŽIL RAČUNE MILIJARDNIH ZADOLŽITEV.

BOGASTVO NE POZNA KULTA OSEBNOSTI, POZNA SAMO SKOPUŠTVO.

ZA VELIKE RIBE JE SOCIALIZEM BREZ TRNEKOV.

NAJLAŽJE JE PISATI ŽIVLJENJEPISE O MRTVIH VELIKIH MOŽEH.

NEKATERI VERUJEJO, DA VERUJEJO, DRUGI VERUJEJO, DA NE VERUJEJO.

NEKATERE ŽENSKSE SE BORIJO ZA LEPSO PRETEKLOST.

ČE BO MONA LIZA ŠE NAPREJ GLEDALA MODERNE HIPIJE, SE BO NEHALA SMEJATI.

BOLJ KO SE STARAMO, SLABŠA POSTAJAJO ZRCALA.

Jure Šarlah

ANEKDOTE

V KATEREM POLČASU

Predsednik celjske občinske skupščine Tone Zimšek je lani kot prvi predsednik sploh pripravil novoletno srečanje z novinarji. V sproščenem, odkritem in marsičem tudi kritičnem pogovoru o nekaterih najbolj žgočih vprašanjih je dopisnik ljubljanskega radia Miran Korošec dejal: »Oprostite, toda človek ima občutek, da je vaša občinska ekipa podobna nogometnemu moštvu, ki zelo dobro pozna teorijo, dobro igra, toda ko pride pred gol, zadetka ne zna zabiti.«

»To je zanimivo,« se je nasmehnil Zimšek, »ampak vprašanje je, v katerem polčasu?« Nato je pojasnil, da bi bila za pravi »zadetek« potrebna dva mandata.

In je verjetno imel prav, kajti nogometaši dostikrat ne dosežejo zadetka niti v dveh polčasih.

(oh)

DOL POPIT!

Ravnatelj polulske šole Milan Gombač je bil s soplaninci v moziški koči, kjer so bili kot gosti tudi član predsedstva SRS Andrej Marinc in nekateri drugi funkcionarji. Vzdušje je bilo veselo in Gombač je svojim kolegom rekel: »Stavimo, da si upam stopiti v sosednjo sobo in zaklicati: dol popit!«

Nekateri so ga pogledali s strahom, drugi so se muzali, tretji kar naravnost rekli, da česa takega ne more in ne sme narediti. Gombač pa je odprl vrata, stopil do Andreja Marince (s katerim se poznata), vzela poln kozarec in ga dvignil, rekoč: »dol popit!« Malo jih je presenetil, ampak tudi sami so dvignili kozarce in jih »dol popili.«

(oh)

LITERARNI MODRECI

Znano pokrajinsko literarno revijo urejajo zelo nadarjeni literati. Nekoč mi je objavila aforizme. Ko sem ji jih zatem znova poslal nekaj, mi jih je uredniški odbor odklonil z obrazložitvijo, da so malo preveč bodičasti in da niso na zadovoljivi literarni ravni (po moje je bilo v njih le preveč resnice). Bil sem malce užaljen, a ker sem humoristično prebrisan, mi ni bilo težko, objaviti jih v več drugih glasilih – to je namreč edina možnost, da dobiš malo več honorarja.

Nato sem iz del nekaterih svetovnih mojstrov prepisal nekaj njihovih hudomušnih misli in jih ponudil uredniku pokrajinske revije kot svoje najboljše misli, kar sem jih kdaj napisal. Modro se je držal, ko je prebiral Twaina, Moliera, Wilda in druge.

»Veš, Jure,« mi je na koncu dejal, »stvari niso preveč globoke, ne preveč duhovite, površne so...«

Tedaj sem temu pisatelju socialističnega realizma izdal, kdo so njihovi avtorji. Povesil je glavo, jaz pa sem se mu nasmehnil.

Jure Sarlah

IZGUBE – Igre Z Gospodarstvom Ustvarjajo Bedno Ekonomijo

POLITIKA – Pleteničenje Odgovornih Lepo Ilustrira Težnjo Izmikjanju Kupu Argumentov

GNILOBA – Gomila Neprilik In Laži Ob Birokratskih Avanturah

SDK – Slepomišenje Direktorskih Kradljivcev

KRIZA – Konec Realnih Izgledov Zaradi Agrokomerca

NAMIG – Naraščajoča Administracija Moreče Izigrava Gospodarstvo

NNNP – Naša Nebudnost Niza Poneverbe

BIROKRAT – Beg Iz Realnosti Omogoča Kamullažo Resnice Administrativnim Telesom

EPP – Ekonomsko Propagandno Posiljevanje

STRIPTIZ – Seks Takoj Reši Iz Premnogih Težav Iskalke Zaposlitve
M. B.

KAVA – KAVA – KAVA – KAVA –

Kava je pomembno politično vprašanje, ki ga ne gre podcenjevati. V Jugoslaviji, seveda. Brez kave ni birokracije, brez birokracije ni odločanja, brez odločitev ni ničesar. Če imamo kavo, smo budni. To pa je v sistemu družbene samozaščite in SLO nujnost. Če bi se uspali, bi bilo hitro po nas. Kava je sol televizije. Če ne bi bilo kave, bi ljudje pred TV sprejemniki spali. Kava je tudi pomemben vir dohodka: za državo, trgovce, kavarne, pražarne, tihotapce. Zlasti za slednje, saj je pri kilogramu tega dehtečega, opojnega zrna moč zaslužiti več kot pa s poštenim delom.

Kavo je treba sladkati. Ni pa nujno. Kljub temu so dogajanja s kavo pri nas precej – neslana. Ukrep ZIS, ki odloča, koliko kave smemo prinesiti iz tujine, kaže na to, da se bojimo, da bi lahko država propadla, če bi smeli prenesti čez mejo več kave. Da je kava pomemben dejavnik pri ustvarjanju dobrega razpoloženja ljudskih množic, ni treba posebej poudarjati, saj je ob datumih, kot so 29. november, 1. januar, 1. maj, ne manjka na policah.

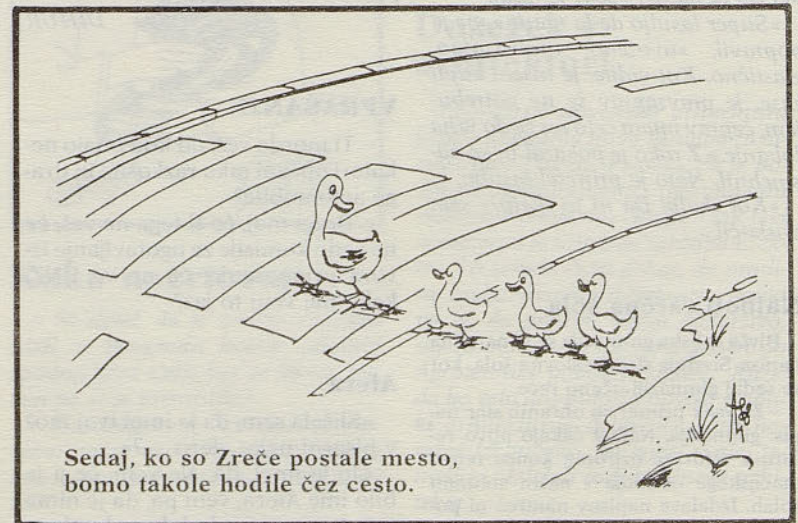
Sicer pa: srečna država, če ni to Brazilija, katere pglavitni problem je le kava. Pa očitno to ne ve-

lja več tudi za nas, saj je v zadnjem času primanjkovalo tudi mleka. Tisti, ki so navajeni piti kavo z mlekom, so bili tako dvakrat prikrajšani. Pa brez bojazni, tudi mleko smo uvažali.

P. S.: Večjo količino kave prodam za dinarje. Naslov v uredništvu »Pipca«.

Kap

ZREČE MESTO

Odkritje Amerike

Pri uri zemljepisa naroči učitelj Janezu, naj pokaže, kje je Amerika. Ta pokaže.

– Kdo je odkril Ameriko? vpraša učitelj.

– Janez! zavpije ves razred.

Šoferski izpit

– Kaj bi storili, če bi po 300 metrih vožnje ugotovili, da imate kontaktni ključ v žepu?

– Izstopil bi in pogledal, kateri tepec me poriva!

V pralnici

– Kaj vam ni prav, saj je prtiček čisto lepo opran?

– Že, že, vendar je bil pred pranjem posteljno pregrinjalo!

Razlika

– Kakšna je razlika med zlomom in vlomom?

– Po zlomu je treba ležati, po vlomu pa sedeti!

Enostavno

– Naštej mi tri vodilne predstavnike celjskega gospodarskega in družbenega življenja.

– Zimšek!

Vprašanje

Ali veste, zakaj naš Pipec tako redko izhaja?

Ker se v Celju tako malo dogaja!

Pravijo, da je celjsko ozračje vse bolj čisto.

Kakšno bi šele bilo, če ne bi imeli lanskih volitev, pa dogajanj v Zdravstvenem centru, Cinkarni ...

Znamenitost

Turistični delavci s šmarskega območja so Vonarsko jezero sicer nameravali gostom predstavljati kot kraj za deskanje in čolnarjenje, pa iz tega ni nič. No, kot posebnost pa ga lahko le še predstavljajo.

Kot kraj, kjer živijo ribe največkrat na suhem.

ČENČE Z VSEH VETROV

Celjski partijski sekretar **Stane Mele** je odločen nasprotnik pobude o »neodvisni« partiji. Ni neumen, da bi se na stara leta učil igrati na klavir. Že tako se je moral naučiti plesati tako, kot drugi igrajo. (tone zimšek press)

Prva dama celjske občinske uprave **Astrid Pešec** ni zadovoljna z napisi. Čeprav so ga na vratih njene pisarne zamenjali že petkrat, se bo **Štefka Bornšek**, načelnica občinskega oddelka za občno upravo, potrudila še enkrat. Poznavalci razmer predlagajo napis: »V levici vrvco, v desnici bič prenaša in cuka cukca, da se prav obnaša!« (hilda novak press)

Celjski gospodarski voditelj **Stane Seničar** se je, kot smo izvedeli iz nezanesljivih virov, zatrdno odločil, da bo naslednjega kandidata za direktorja LIK Savinje tudi javno podprl. Kampanjo naj bi, kljub gospodarski krizi, sofinanciral tudi najstarejši varčevalec LB Splošne banke Celje **Jože Bučer**. (jodl press)

Celjski premier **Milos Pešec** iz Grevenbroicha je ugotovil, da se »pes« nikamor ne pride. To seveda se ne pomeni, da ne bo odsel od koder je prisel. (ivan andrijas press)

Sergej Šešerko, ki je v prostem času predsednik šentjurskega izvršnega sveta, je na vprašanje: »Kaj je to, kdor dela, prodaja, kdor

kupi, ne uporablja, kdor uporablja, ne vidi?«, odgovoril kot iz topa – TRUGA! (davkarija press)

Kaj je to, rumeno je in po zemlji brodi?

Kitajec, ki išče bombo!

Kaj je to, rumeno je in po zraku leti?

Kitajec, ki je našel bombo!

Kaj je to, rdeče je in po zemlji brodi?

Dane Rinc-Mladinc, ki je na idejnem usposabljanju!

Kaj je to, rdeče je in po zraku leti?

Dane Rinc-Mladinc, ko je idejno usposobljen!

(zsms press)

Laški gospodarski strateg **Oto Rak** se je nedavno mudil pri predsedniku celjskega rdečega križa Niku Kaču. Tako kot številni poslovneži pred njim, je tudi on odšel tako kot je prišel – z luknjo v žepu.

Niko Kač je bil kratek, jedernat in razumljiv:

»Dejal bi da, a rečem ne, a ne ni da in da ni ne, če da bi ne bil, del bi da, a ker ni da ne, rečem ne.«

(jelenko press)

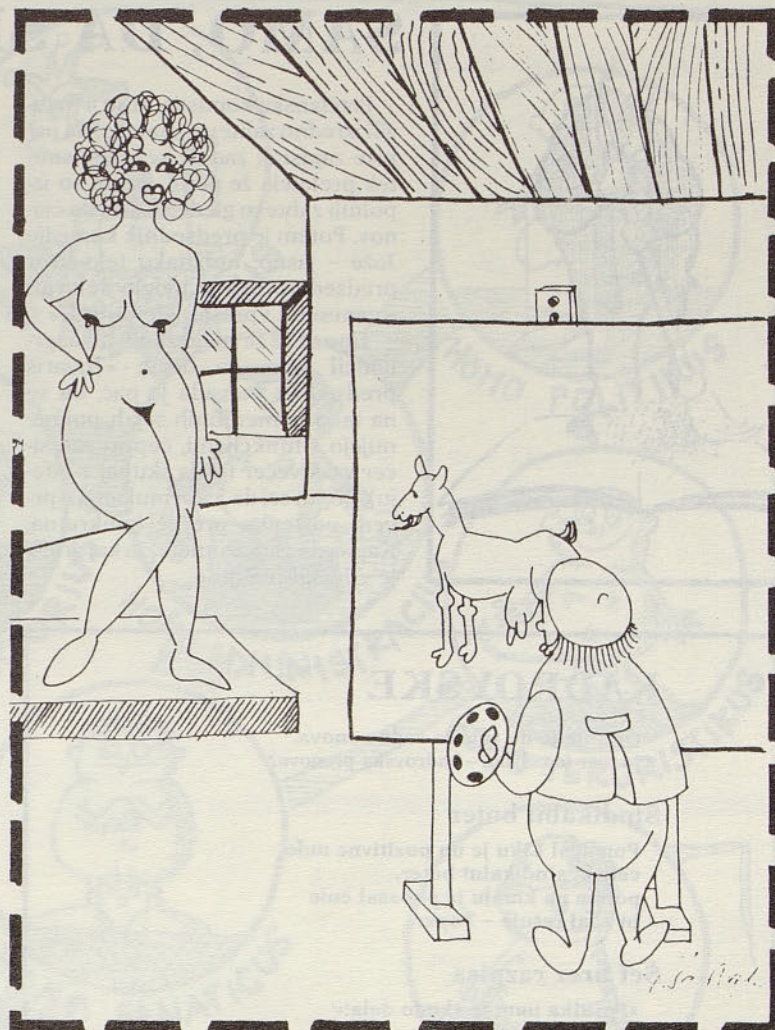
Brane Stamejčič, priložnostni urednik Novega tednika in edini borec na kandidatni listi za predsednika celjske frontne organizacije, se je vdal brez boja.

Tudi borci niso več tisto, kar so včasih bili! (stane kolkalj press)

Qui s'excuse, s'accuse!

(Kdor se opravičuje, se sam obtožuje!)

HERETIK

ZMERILA GA JE

– Dragi, pridi, da ti vzamem mero!

– Kolikor vem, draga žena, ti nisi krojačica.

– Nič ne de. Poglejva obseg čez prsa. Glej, glej, kot Tarzan!

– Da ne delaš ankete za kak bulvarski list?

– Kje pa! Poglejva trebuh. Auu, čisto predebel! Kot Olio. Potrebna bo dieta.

– Vem, stabilizacija te žene, da bi mi sama nekaj sešila.

– Ne, ne. Poglejva širino pleč. Ampak saj bi lahko sodeloval na natečaju za mistra!

– To pa ne nameravam. Ne vem, kaj bi pravzaprav rada.

– Le počasi. Poglejva dolžino rok. No, videti je, da z njimi bolj malo delaš.

– Zdaj pa je dovolj tega! Zakaj te je obsedlo to merjenje?

– Samo malo še potrpi. Širina ramen je ostala nespremenjena od poroke.

– Raje se začudi, da se mi ramena niso zožila, ko mi toliko vsega obešaš nanja!

– Samo še obseg mišic. Ha, kot Popay, ko je bil še majhen.

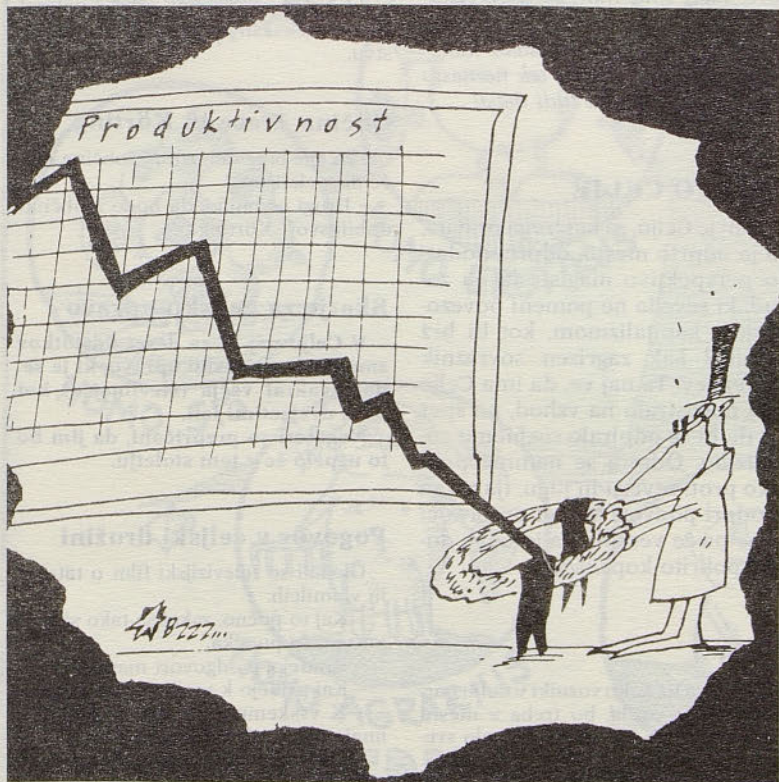
– Ampak, žena, zdaj je pa res dovolj!

– Res je dovolj. Vzela sem ti mero.

– In kakšno obleko mi boš kupila?

– Tebi – nobene! Ker sem te izmerila, ti lahko povem, da sem rezervirala tisto jakno, ki sva jo prejšnji mesec videla v starinar- ni.

D. Starčević

SAMO, DA SE ZASTOPIMO

Petčlanska komisija, ki so ji naložili izredno zahtevno nalogo, da napiše zapisnik zadnje seje, je osnutek preletela že petič. S tem so izpolnili zahtevo glede na število članov. Potem je predsednik komisije Jože – jasno, tudi tako telo brez predsedujočega ni moglo delovati – zaneseno vprašal: »Je dobro?«

Tine se je še malo zamislil, nagrbaničil čelo, pa dejal: »Tovariš predsednik (navada je pač, da se na tako pomembnih sejah poimenujejo s funkcijami, čeprav sta sicer vsak večer tičala skupaj v bifeju), bojim se, da je formulacija v prvem odstavku preveč konkretna. Kajne, da vsi razumete, za kaj gre?« je vprašal prisotne.

Ko so mu vsi potrdili, je dodal: »To seveda ni dobro. S takim zapisnikom pač ne moremo med delegate, da ga potrdijo. Saj lahko doživimo prenekatero neprijetnost.«

»Tudi tretji odstavek si oglejte,« je povzel še Gabrijel. »Da bomo, če bo mogoče in če bodo dopuščale okoliščine, kar naj bi držalo, če bo le izvedeno vse drugo, kar smo predvideli, res tudi izvedli, za kar si prizadevamo in je to v skladu z že sprejetimi stališči – tovariši, se vam ne zdi, da je tak sklep le malo preveč obvezujoč. Si lahko mislite, kaj bi se zgodilo, če bi ga ljudje res tako tudi razumeli in zahtevali njegovo uresničitev. Še bolj pazljivi moramo biti. Zavedajte se vendar naše odgovornosti.«

Ta Gabrijelov vzvišeni glas je vzbudil k razpravi še ostale tri člane, ki so s svojimi razpravami prispevali še veliko konstruktivnih misli. In na koncu se je izkazalo, da osnutek zapisnika, ki so ga prej sestavili vsi (tako se pač reče, čeprav ga je v resnici sestavil predsednik komisije Jože sam) slab. Bil je namreč mnogo preveč razumljiv, da bi ga lahko predložili delegatom v potrditev.

Se eno uro napornega dela, osem špricarjev in pol steklenice vinjaka je bilo treba, da so dorekli nov zapisnik. Pa še niso bili gotovi, da je pravilen. In v tem se je Miha, ki ga sicer niso radi upoštevali, ker je preveč razmišljal, domislil: »Imam jo! Imam idejo – ne idejo, imam predlog.«

In potem so se vsi strinjali z njegovim predlogom, da pokličejo v pisarno vratarja Teodorja, čistilko Mico in skladiščnika Gregorja – tri delavce, ki so bili tedaj še v službi. Poklicali so jih in jim dali prebrati zapisnik. Ko so na obrazih vseh treh zagledali presenečenje in ko so nato tudi vsi v en glas povedali, da zapisnika ne razumejo, je vsa peterica zaploskala in vsakemu od njih nalila po kozarček.

Spoznali so, da so z zapisnikom uspeli!

frk

Organi za odkrivanje lopovov

– Otroci, ali veste, kdo v naši družbi skrbi za odkrivanje lopovov, tatov, spekulantov in podobnih? je vprašala tovarišica.

– Moj ati pravi, da novinarji, se hitro oglasi Aleš.

Tovarišica ni bila zadovoljna.

– Kdo pozna organe, ki odkrivajo take primere kot so ... , kot so, na primer Agrokomerc, Lik Savinja in drugi.

– Jaz pa vem, pove Mihec. – Ti organi so časopisi.

Kako novinarji lažejo

Pred letom je Franc Ban novinarjem na tiskovni konferenci »Pri ribiču« izjavil, da bodo s Smeltom kar v dveh letih dokončali modernizacijo celjske bolnišnice. To so lahko prebrali po vsej Sloveniji. In potem je res vse steklo kot po maslu.

Prvo leto, to je polovico časa pospešene gradnje, so uporabili za sklenitev pogodbe s Smeltom!

Župan in urednik

Vem za župana, ki je šele pri drugem litru zbral toliko korajže, da je naravnost in glasno rekel, da svojega časopisa, ki ga delijo brezplačno, sploh ne potrebujejo.

Zdi se, da se je župan preveč nalezal idej o nekakšnem tržnem gospodarstvu.

Občina Zreče in Körting

– Za ene brez samostojne občine Zreče ni socializma.

– Drugi se bojijo, da bodo z občino dobili svoj »Körting«.

Škarje za celjsko upravo

V Celju naj bi za deset odstotkov zmanjšali občinsko upravo, ki je sedaj dvakrat večja (številnejša) kot pred dvajsetimi leti.

Nekateri so prepričani, da jim bo to uspelo še v tem stoletju.

Pogovor v celjski družini

Gledali so televizijski film o tatovih in vlomilcih.

– Kaj to počno, zakaj se tako skrivajo? vpraša punčka.

– Kradejo, ji odgovori mamica.

– Kaj pridejo k vsakemu na dom?

– K vsakemu ne, samo k tistim, ki imajo denar ali kaj lepega.

– Ali potem k nam ne bodo prišli, ko tolikokrat praviš, da nimamo denarja?

KADROVSKE

Od fotelja do fotelja vedno znova, je mar to celjska – kadrovska prenova?

Sindikalni boter

Pomagal Liku je do pozitivne nule celjski sindikalni boter, potem pa kmalu je pobasal cule in zdaj rešuje – Toper.

Šef brez razpisa

»Politika nam le škodo dela!« ugotovili so v Libeli, a glej, še preden so mu mero vzeli, za šefa ga je »banovina« vzela.

Baron

Sredi ekološke svinjarije kakor mucek prede, se šopiri, odločno brani fine se kemije, zaljubljen v cink in H₂SO₄.

Mali Napoleon

»Nemogoče je mogoče«, je rekel glavni in malemu Napoleonu dal »laufpas«. Da grehi pa postali ne bi javni, za isto plačo bo (doma) zapravljaj čas.

Sodobni princ

Sodobni princ pogreša mlade komuniste, programe sveže zanje obljubuje, a kaj, ko hkrati mlade obtožuje in jih uvršča med fašiste.

PAN

Zadostuje mast

Znano je, da za tovarno krogličnih ležajev v celjski Žični niso dobili potrebne in pričakovane bančne podpore. Zdaj smo tudi izvedeli, zakaj ne. Ležaji, ki jih delajo, so po mnenju bančnikov namreč tako kakovostni, da bo za njihov tek namesto denarja zadostovala tudi mast!

ODPRTO CELJE

Lani je Celju, za katerega pravijo, da je odprto mesto, odprla dodatno perspektivo magistrala na zahod, ki seveda ne pomeni povezovanje s kapitalizmom, kot bi brž pomislil kak zagrižen sovražnik Slovencev. Ta naj ve, da ima Celje tudi magistralo na vzhod, pa spet ne, da bi se odpiralo realnemu socializmu. Odpira se namreč prav tako proti severu in jugu, tja pa ga je odprl podvoz. Mnogi prebivalci so se pa že veselili, da je Celje dobilo pokrito kopaljšče!

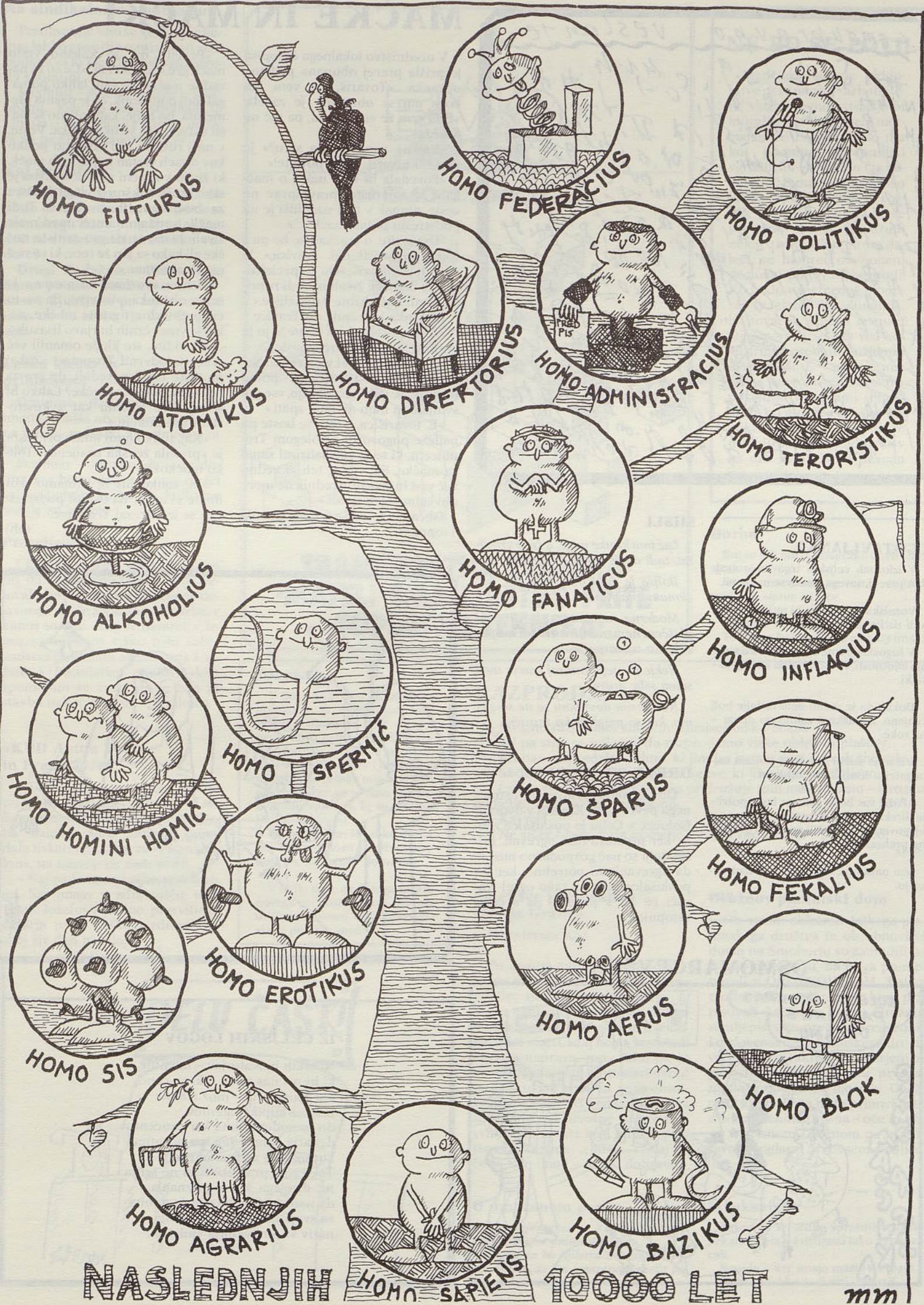
Pozor

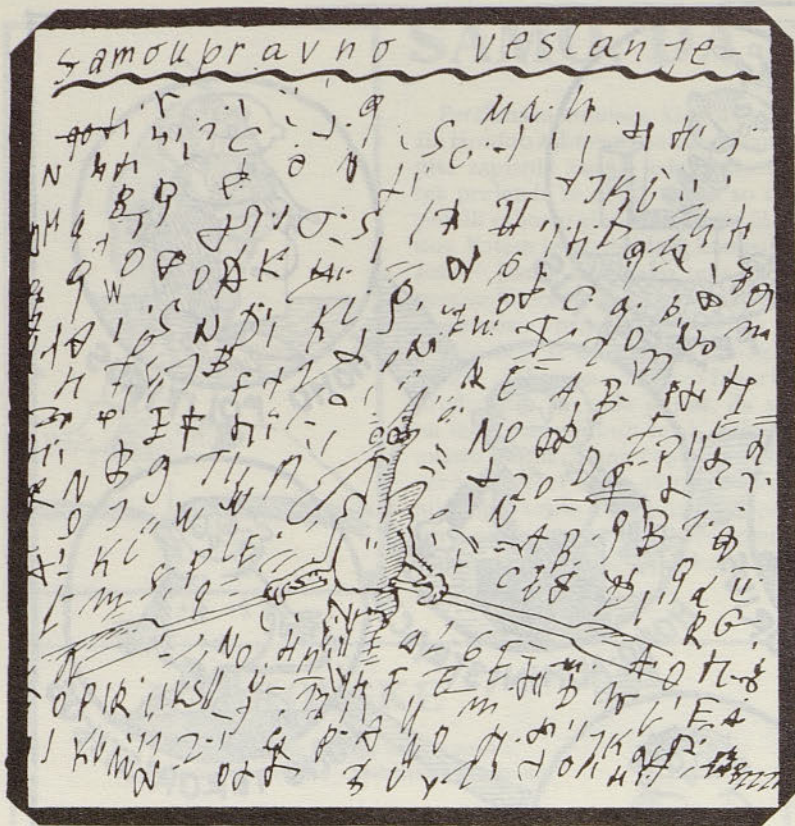
Glede na to, kako vozniki v Celju parkirajo svoja vozila, bo treba v mestu uvesti še eno – slovensko ali celo svetovno novost.

Enosmerne pločnike!

PRAVE LJUDI NA PRAVA MESTA ...

MAČKE IN MAČKI

V uredništvo lokalnega časopisa je prišla precej obupana priletna občanka. »Tovariš, ne vem, na koga naj se obrnem,« je začela. »Bila sem že vsepovsod, pa nič ne dosežeš...«

»Kaj pa vam leži na srcu?« je vprašal tovariš. »Kar povejte!«

»Povedala bi vam nekaj o mačkah..., saj veste, pravzaprav ne veste, ampak v tisti naši hiši je na podstrešju polno mačk...«

»Oprostite, o mačkah se bo pa z vami pogovoril naš Travica,« je rsno dejal tovariš. »On je specializiran za domače živali in vodi rubriko živali naše hišne prijateljice.«

Občanka je stopila do Travice.

»Kakšne težave pa imate?« jo je vprašal ta, očitno prezaposlen.

»Ne vem, kako bi vam rekla. No, na našem podstrešju je polno mačk, ki se cele noči derejo, vse posvinjajo in nam ne dajo spati.«

»E, tovarišica, o tem se boste pa najlaže pogovorili s kolegom Tropotcem, ki se je specializiral samo za mačke. Saj veste, teh je vedno več vrst in en sam urednik ne more obvladati vseh živali.«

Občanka je svoje težave zaupala Tropotcu.

»Povejte mi, za kakšno vrsto mačk gre,« je rekel ta. »Če so to navadne mačke, bi vam lahko pomagal moj pomočnik, če je pasma plemenita, bo težje, kajti nismo še našli ustreznega strokovnjaka. Veste, v naši rubriki niti nimamo podatkov o vseh vrstah in pasmah mačk, ki živijo v našem mestu, kakšna je skrb zanje, kakšna je vloga društva za zaščito malih živali itd. Tudi mačke spadajo namreč med male živali, razen če ne gre za tiste turške ali kako se jim že reče, ki so resnično ogromne.«

»Jaz se spoznam na pasme,« je rekla občanka, »in vem, da so to čisto navadne tigraste mačke, nekaj je vmes črnih in rjavo lisastih.«

»E, vidite, ste jih že omenili več vrst,« je odvrnil Tropotec. »Zakaj pa niste takoj povedali, da gre za navadne domače mačke? Lahko bi se namreč zmenili kar s kinetijskim urednikom.«

»Kaj, koliko ljudi imate pri vas?« je vprašala ženska užaljeno. »Toliko mačkov?«

»Ja, veliko jih že nimamo, kot imate vi mačk na tistem podstrešju,« se je odrezal Tropotec.

(oh)

MISLI

Laž ima kratke noge, a če je vztrajna, tudi daleč pride.

Boljša je dobronamerna laž, kot zlonamerna resnica.

Moderna umetnost skriva pod plaščem nerazumljivosti tudi nesposobnost ustvarjanja.

Nekje je meja, onkraj katere moč sama sebe požre.

Nekaterim dovtipom se ne smeje, ker so pregloboko resnični.

F. J.

UGOTAVLJANKE

V izložbah celjskih trgovin je vsak dan precej novega, predvsem – cene.

Vozniška dovoljenja bi morali jemati tudi tistim, ki so pijani od – oblasti.

V Jugoslaviji smo dosegli veliko stopnjo enotnosti. Povsod redno zamujajo – vlaki.

Dokaz, da je ročno delo čedalje bolj cenjeno, zaslužkarji zahtevajo denar – na roke.

Vsi so jo slacili in tako je postala najbogatejša ženska na Celjskem.

»Požrl vas bom, vse vas bom požrl!« je direktor grozil delavcem. S tem so v njegovem tozdu rešili problem družbene prehrane.

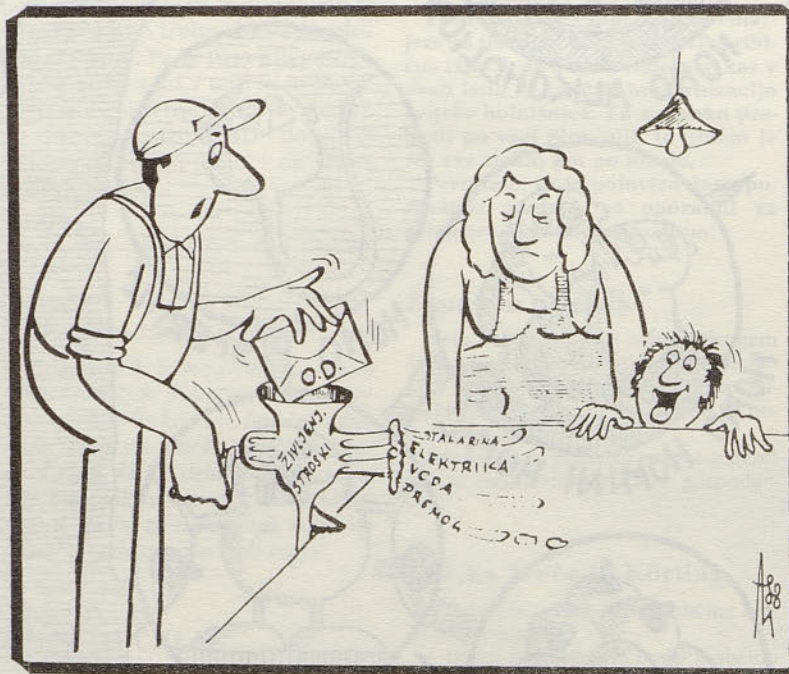
Vse nazaduje, samo tovariši napredujejo.

PAN

GRELE SO JIH CENE

Ob zadnjem gostovanju estradnega pevca Miše Kovača v dvorani Golovec v Celju je poslušalce zeblo, ker prostora niso ogrevali. Prireditelji so pač gospodarno mislili, da ogrevanje ni potrebno, ker bo poslušalce tako ali tako ogrel Kovač; če ne s petjem, pa s ceno vstopnic.

OSMOMARČEVSKA

IZ CELJSKIH LOGOV

Ni takih inovatorjev – talentov, ki bi pri nas imeli takšno ceno, kot inovatorja – mož z ženo: celo za kopije patentov do osemdeset jima kar procentov denarja kane v žep, pa bogatita, kupujeta si avte, stanovanja... Tako zdaj pravzaprav si ne želita nič drugega, kot le priznanja, da namreč čim hitreje že dobita za svoja inovatorska početja naziv še »inovatorja stoletja«.

oh

Na sindikalnem seminarju

Predavatelj: – So še kraji, kjer komaj lahko govorijo o razvitosti gospodarstva in kjer delavskega razreda skoraj ni...

Medklic: – Kot na primer v laški občini, kjer so lani štrajkali le kmetje – proizvajalci mleka, učitelji so pa štrajk napovedovali.

Kaj dediščina

Prvi Radečan: – Si slišal, da bodo morali zaradi ceste po desnem bregu Save porušiti del Radeča in s tem uničiti radeško veduto?

Drugi Radečan: – Prava figa, bomo pa zato imeli cesto naravnost v Ljubljano po tej strani in nam ne bo treba tja čez Štajersko.

Laška kulturna prihodnost

Optimist: – Kaj pravič na to, da imamo v laški občini kar tri godbe na pihala, radeško, zidanmoško in laško?!

Pesimist: – Pravim, da je to dobro, ker bomo ropotali vsaj na tri velike bobne, ko bo šla kulturna srenja na boben.

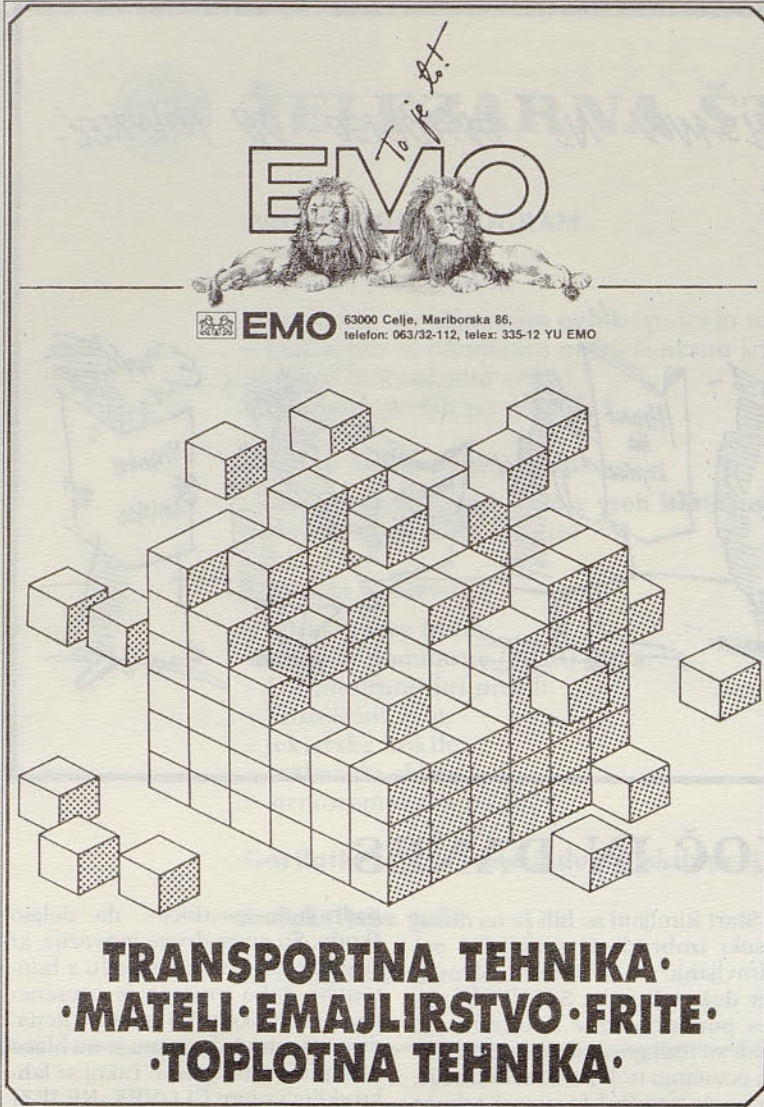
Preseljevanje

Cilj združevanja laških sisov ni bil, da bi pod eno streho bolje delovali, ampak da bi se družbene dejavnosti rešile začaranosti stavbe, v kateri so bile. Zdaj se namreč v izpraznjeno staro trško hišo selijo vodstva političnih organizacij. Laščani s hudobnim zgodovinskim spominom še vedo, da je bila ta stavba nekoč mestna – hiralnica.

»KUD Anton Tanc« in Franc Jožef

– Dokaz, da je reklama že sama po sebi ustvarjena vrednost, v Laškem dokazuje primer, da se je plesna skupina KUD »Anton Tanc« dala tiskati na plakat za »Pisani balon«, na nastop pa niso prišli.

– Kaj pa je to za Laško posebne. Saj imajo v zdravilišču tudi Franc Jožefovo kabino, presvitlega cesarja pa v Laškem zdravilišču svoj živ dan ni bilo.

EMO
63000 Celje, Mariborska 86,
telefon: 063/32-112, telex: 335-12 YU EMO

**TRANSPORTNA TEHNIKA·
·MATELI·EMAJLIRSTVO·FRITE·
·TOPLOTNA TEHNIKA·**

Diagnoza

V Celju se je lani izkazalo, da politiki le še znajo dajati tudi pravilne diagnoze. Nek vidni – ne le čisto celjski – politik (za vsak primer ne bomo napisali, da je bil to Dane Rinc) je namreč izjavil, da je celjska mladina zelo odporna, ker se ni dala okužiti kvarnim vplivom, ki so prišli v Celje od drugod.

Ko bi mladim le lahko doma dali več možnosti okužbe s čim dobrim, pa čeprav domačim.

V Celju sicer ne dosegamo kaj novega pri poslovanju – zato pa uvajamo novosti vsaj pri občinskem praznovanju!

RAZPRODAJA

- Mi smo razprodali staro in zunajsezonsko blago.
- Mi pa smo se odločili, da razprodamo viške oblek in plaščev.
- Pri nas razprodajajo filme, ki jim bo kmalu potekel rok trajanja.
- Skoraj brezplačno ponujamo kekse, ki jih slabo prodajamo.
- Lahko vam povem, da se vam pridružuje tudi naše uvozno – izvozno podjetje. Tudi mi razprodajamo.
- Kaj pa?
- Ne sicer blago, naše podjetje v tujini razprodaja – svoj ugled!

D. S.

Smetišče perspektive Marija Gradca

(Iz referata KS)

Po zaslugi najrazličnejših dejavnikov se krajevna skupnost Marija Gradec vse bolj približuje cilju, ki mu je namenjen. Laško je v tej krajevni skupnosti investiralo dve odlagališči smeti, zdaj bo na vrsti tudi čistilna naprava, prav tako pa še vedno zaudarja in gospodari nered na Turkovem vrtu. Ta, še za očetove čase vzoren vrt, sedanja lastnica spreminja od prvotne proste reje svinj prek proste reje kur do proste reje kuncev... Ideja... Kaj pa če bi tam imeli – zajčjo dobrovo?

O umazanem perilu

Zdravstveni center kupuje za novo pralnico nove pralne stroje.

Upajo, da bo njihova zmogljivost dovolj velika, da jim umazanega perila posej ne bo treba raznašati naokrog.

NE BO SE POTIL

Med ekskluzivne pridobitve nerazumno razbohotene službene motorizacije bi morali uvrstiti službeni mercedes CE 191-221, ki so mu kot prvemu v republiko vgradili air condition (za nekaj tisoč D mark). To še kako olajša poslovanje med vožnjo. Glavni direktor, ki se pretežno vozi z njim (tudi nekaj tisoč kilometrov daleč), se namreč ob nobeni poslovni potezi ne bo potil. Ko bodo v mercedes montirali še telefon in računalnik, bo tovarna, srečna lastnica tega mercedesa (ob več kot 40 drugih osebnih službenih avtomobilih), popolnoma varna pred morebitnimi nepokritimi menicami. Pravi, da bo mogoče kakšno nepokrito menico odkriti že pri hitrosti sto kilometrov na uro in da bo to seveda pravi užitek.

Borba

Eni so bili borci v najtežjih dneh naše zgodovine.

Drugi so se borili po vojni – da bi si pridobili status borcev.

Tovariši, mi zamerite ali ne!

Toda raje kot moškega na liniji imam žensko z linijo!

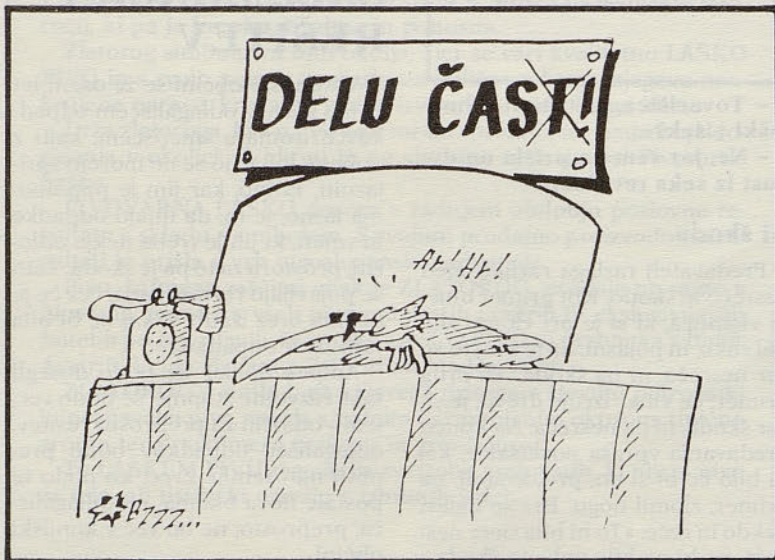
Orožnov planinski dom

Ob visoki obletnici laškega planinskega društva in ob obnovitvi doma na Šmohorju so zamudili izjemno priložnost, da bi ga poimenovali v OROŽNOV DOM. Tisti z zgodovinskim spominom bi ga pripisovali Laščanu Franu Orožnu, zemljepiscu in prvemu predsedniku slovenskega planinskega društva, malo bolj sakralno usmerjeni bi ga pripisovali sorodniku prvega, zgodovinpiscu in Ignaciju Orožnu, v Celju slišita na ta priimek kar dva znamenita Celjana – oče in hči – z Marjanom Orožnom pa bi bili seveda soglasni predvsem sindikalisti.

V rokavicah

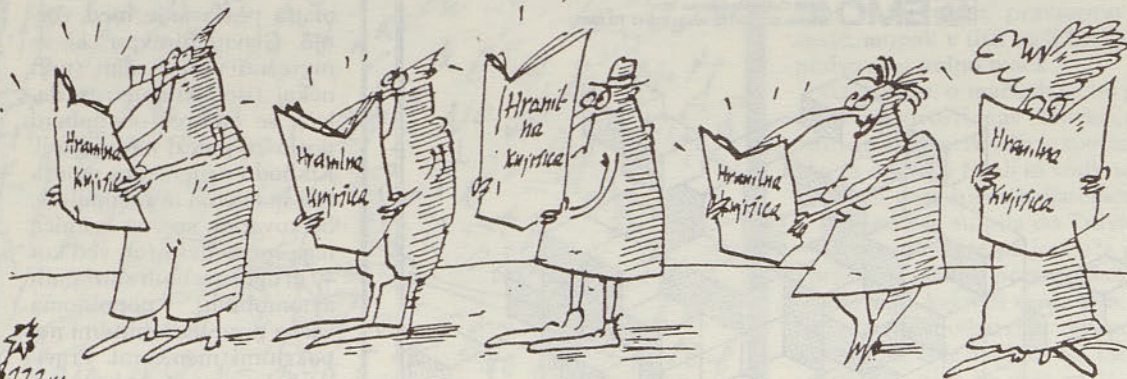
Mnogi se še vedno sprašujejo, zakaj nekateri delajo z drugimi tako v rokavicah.

Seveda – ker imajo maslo na glavi. Pa bi se lahko tudi oni umazali.

BRALNE NAVADE CELJANOV NE ODSTOPAJO OD POLVIKČE-
NIH SLOVENSКИH...

BONTON NEKOČ IN DANES

Ne vemo zanesljivo, kako so se ljudje v prazgodovinskih časih med seboj nagovarjali, se pozdravljali ali titulirali. Takrat je bil naš planet še zelo eruptiven, kurivo in drugi energetski viri pa bolj dostopni, kot dandanes, v času visoke tehnike in še bolj visoko razvitega denarništva. Sicer pa je imelo tisto prazgodovinsko obdobje druge pomanjkljivosti: ni bilo delegatskega sistema, ki bi pračloveku lahko vedno zagotovil najboljšega poglavarja, o izvozno uvozni naravnosti ni bilo sledu, še manj o samoupravnem določanju lovišč. Zaradi vsega tega se je pračlovek moral bolj ukvarjati s pripravo ozimnice, še zlasti, ker tudi ni bilo sindikatov.

Pa pogledjmo bonton. Pri podajanju rok so praljudje dokazovali, da so dlani prazne in prihajajo z dobrimi nameni. Iz ledené dobe ni drugih podatkov, ko da je bilo vse zamrznjeno.

Več luči v laški Klošmerl

Potem ko se je morala posloviti z gradbišča za novo pošto v Laškem, si je zasebna zelenjadarka in sočivarica zgradila novo tržno hišico v zakotju starega mestnega jedra. Idiličnemu koticu bo treba privoščiti več luči, da bi nadevani in tudi drugi meščani zelenjave preveč ne zalivali s svojimi cevmi.

Forum romanum pred zdraviliščem

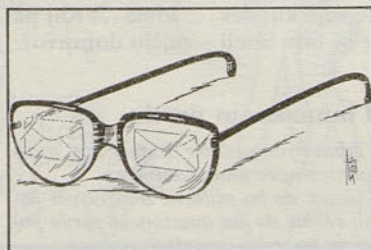
Nov, rekli bi, klasicističen vhod v laško zdravilišče utegne postati forumski prostor za dolgotrajne razprave, kdo naj bo v tem kraju nosilec turističnega razvoja. A ker bo ta lep vhod krasil tudi kip matere z otrokom, bi se zaradi omenjenih težav priporočili kar – materi božji.

Stari Rimljani so bili že na dokaj visoki izobrazbeni ravni. Pri pozdravljanju so si zaželeli zdravje, kar dokazuje izraz SALVE! Se danes poznamo izraz salutirati. Poznali so tudi gospode in gospe, kot jih poznamo tudi pri nas. Znano je, da so že predšolski otroci tekoče govorili težak latinski jezik in da smo ga mi menda prav zato, ker je bil pretežak, odpravili in tako pokazali human odnos do naše mladine. Vikanja in onikanja stari Rimljani niso poznali. Dokaz: slavni govornik Cicero je zarotnika in disidenta Katalino nahrulil z znanimi besedami: Kako dolgo boš zlorabljal našo potrpežljivost? Tudi danes bi lahko kakšnemu Katalinu podkurili s podobnim vprašanjem, – le da bi ga verjetno vikali.

Sicer se danes uveljavlja tikanje, naziv tovariš in tovarišica, ki pa lahko povzroči kakšno zadrego: dostikrat se ne ve, kdo je tovariš, kdo tovarišica, kdo gospod in gospa.

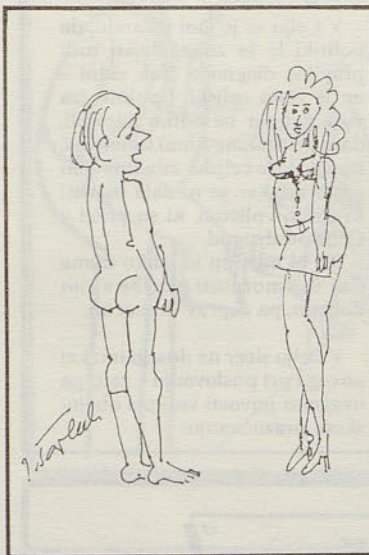
Se to: včasih slišimo tarnanje, kako naša likovna umetnost ni dovolj predstavljena navzven. Pogledjmo po javnih lokalih. Koliko neznanih talentov skuša v obliki in-tarzij na gostinskih mizah, stoli, na prevlekah iz skaja dokazovati svojo domišljijo. Nikjer nobene žirije, ki bi take stvaritve ocenila, le

OČALA ZA GLEDANJE RESNICI V OČI

godrnjanje gostincev, da delajo škodo. So pa še druge inovacije, ki sicer niso povsem v skladu z bontonom: kako prijetno je presenečen gost v lokalu, ko sede, pa nenadoma ugotovi, da se mu je na hlače prilepil žvečilni gumi! Takoj se lahko vključi v igro ČLOVEK, NE JEZI SE!

F. Jernejšek

– Tovarišica, si ti tudi tehnološki višek?

– Ne, jaz sem pa prišla na dopust iz seks revolucije.

Ni škoda

Predavatelj razlaga razliko med nesrečo in škodo. Kot primer omeni vlomilca, ki si je pri vlamu zlomil roko, in pojasni, da je zanj to sicer nesreča, ni pa škoda. Ali drug primer: če vihar izruje drevo, je sicer škoda, ni pa nesreča. Na koncu predavanja vpraša poslušalce, kaj bi bilo če bi si on, predavatelj, na primer, zlomil nogo. Brž se oglasi nekdo in reče: »To bi bila sicer nesreča, ne bi pa bila nobena škoda.«

Ura politične geografije

Učitelj: – No, Janezek. Mi znaš povedati, kakšna je politična razdelitev Jugoslavije?

Janezek: – Jugoslavija ima šest republik, dve avtonomni pokrajini, eno avtonomno občino in eno avtonomno krajevno skupnost?

Učitelj: – Občino? Krajevno skupnost?

Janezek: – Kaj pa Velenje in Rače?

Dober predhodnik

Odkar je septembra krmilo zreške frontne organizacije prevzela Danica Pem, so tam začeli z resno akcijo, da bi ustanovili svojo občino. Zlobneži pravijo, da je za delo gotovo dobila dobre napotke od svojega predhodnika.

Pred njo je namreč bil predsednik zreške SZDL Avgust Spoljar – konjiški župan.

SedANJI konjiški župan je Zrečan.

Pravijo, da je šel v Slovenske Konjice na županstvo le na specializacijo.

Mercedes pa čaka

– A veš, da šefovskega mercedesa Lika Savinja ni še nihče kupil.

– Morda pa se za nakup pristojni šefi bojijo, da bi jih ta mercedes zapeljal na isto – Likovo pot.

Brez šale

Zrečani so verjetno eni redkih ljudi, ki besede nekaterih vidnih republiških funkcionarjev takoj vzamejo za res.

Dušan Šinigoj in France Popit sta se ob proglasitvi tega kraja za mesto malo pošalila, da bodo za mestom gotovo kmalu postali še občina – oni pa tega sploh nivo vzeli za šalo.

ALI VESTE ...

– Ali veste, kdo je v žalski občini najbolj požrešen?

– Streha na osnovnošolskem centru, ki je v zadnjih dveh letih požrla kar 35 milijonov dinarjev.

– Ali veste, da bo ceho moralo plačati gradbeno podjetje?

– Ne.

– Mi tudi ne.

Zadnja vest

SALOMONSKA REŠITEV

V konjiški občini se že osem let belijo glave z odlagališčem odpadkov oziroma s smetiščem, kajti z nobeno lokacijo se ne morejo sprijazniti. Edino, kar jim je popolnoma jasno, je to, da imajo odpadke in smeti, ki jih je treba nekje odložiti, prostora za to pa je škoda. Zato se pojavljajo razmišljanja, češ če je občina brez izgub, zakaj ne bi bila tudi brez odpadkov?

Ampak dokler ne bodo dosegli take razvojne stopnje, se bodo verjetno odločili za preprosto rešitev: odlagališče odpadkov bodo prenesli na ozemlje Zreč, ko bodo te postale nova občina, pa odlagališča, preprosto, ne bo več v konjiški občini.

aero aero aero etol
IFF

Proizvaja in nudi
 Arome, paste, baze, sadne koncentrate za brezalkoholne in alkoholne pijače, sirupe, za konditorske proizvode, jogurte, sladolede, puding in tobak
 Arome za živinska krmila
 Barve za živilsko industrijo
 Začimbne ekstrakte in mešanice za mesno in konzervno industrijo, gotova jedila, juhe, aromatiziranje kisa
 Eterična olja, destilate in ekstrakte aromatskih rastlin in sadja
 Parfemske kompozicije za detergente ter milno in kozmetično industrijo

ŽELEZARNA ŠTORE

PROIZVODNI PROGRAM

Toplo valjani profili:

- kvalitetno in plemenito ogljikovo jeklo ter
- kvalitetno in plemenito nizko legirano jeklo v okrogli, ploščati in kvadratni obliki,
- specialni profili po načrtih

Hladno oblikovani profili:

- vlečeno in brušeno jeklo v vseh kvalitetah v okrogli, ploščati in specialni izvedbi

Livarski proizvodi:

- ulitki iz sive litine,
- ulitki iz nodularne (KGR) litine,
- kontinuirano liti profili,
- litoželezni valji,
- jeklarske kokile,
- mehanski sklopi,
- strmoramenska platišča

Gorilniki za vse vrste industrijskih peči

Indukcijske peči

Priklopna sedla

ni vsako pivo

laško pivo

ZLATOROG – bitje romantičnega sveta, je ljubka žival alpskih področij, ki pa je krepka, živahna in ponosna.

Zlatorog simbolizira tudi okolje, kjer se vari kvalitetno LAŠKO PIVO in s svojo pojavo opozarja na idiličnost kraja, njegove neokrnjene narave, kristalne vodne izvire, čist zrak, blago klimo.

Drža zlatoroga, ki z najvišjega mesta spremlja ter nadzoruje dogajanja v okolici, je hkrati in ne slučajno tudi simbol Pivovarne Laško.

PIVOVARNA LAŠKO dosega v zadnjem obdobju poslovne rezultate v skladu s simbolom. S svojimi prodajno proizvodnimi rezultati je prišla v vrh jugoslovanske industrije.

Pivo, katerega zaščitni znak je ZLATOROG, prodaja ne samo v Sloveniji, temveč v vseh pomembnejših centrih in ekskluzivnejših hotelih po Jugoslaviji. Prav tako LAŠKO PIVO ni neznanka v Italiji, Avstriji, Veliki Britaniji, ZDA in na Madžarskem.

ZLATOROG – simbol, na katerega prisegajo številni potrošniki in poznavalci piva, osvaja s polnim harmoničnim okusom, tipično aromo ter pravo mero rezkosti in grenčičnosti.

To LAŠKEM PIVU zagotavlja zvestobo vseh tistih, ki pijejo pivo za žejo, ali tistih, ki uživajo v izbranih jedeh.

Doslej nihče še ni bil nor,
 ki kupil je orodje unior.
 Pa pihne vsak ga, ki obišče
 na Rogli UNIORJEVO središče!

V slovarčku tujk pomenil bi
 KONICA,
 a v gospodarstvu pravijo mu –
 ŠPICA.

kovinotehna

Med velikankami ima ime,
 ki po tradiciji, kakovosti ji gre.
 Spozna vsak, kdor pač hoče,
 da tukaj NEMOGOČE JE MOGOČE!

O SINDIKATU, STAVKI, ŠTRAJKU

(Prispevek k javni razpravi)

Za velikansko mizo so posedli, da misli bi o sindikatu, štrajku, o stavki, zboru, prekinitvi spredli, zapredli in razpredli. Pa so Rajku uvod pustili. Ta jim je dejal, da se stvari ne zdijo mu preproste in če takole reči sme, dodal, »bi opozoril vse navzoče, goste, bom rekel, da je bistveno vprašanje – po mnenju tudi naše Janje – da sindikat bo stavko znal voditi, si v njej vodilno vlogo izboriti, da z njim bo kolektiva cela četa, da nihče stal ne bo ob strani in ga podprli bojo vsi organi, sicer se dobrega mu ne obeta.

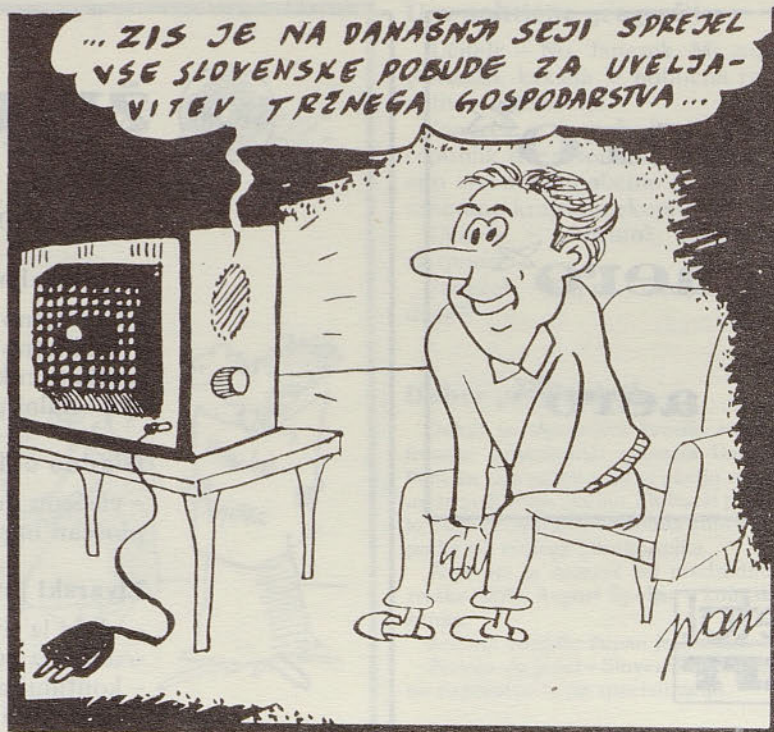
Pokaže, skratka, naj, kdo nosi hlače, kako boriti se za višje plače! Tu bo seveda sporazum sprejeti, ki bo določal spodnjo mejo, ko sme se stavkati začeti, in zgornjo, ko več stavkati ne smejo. Bom rekel tudi, stavka naj bo burna, ampak tovariši, čimbolj kulturna, tako odprejo vrata ji, ni dvoma, kulture hrama ali doma, kjer srd in gnev namesto megafona utiša blesk kulturnega plafona.«

»Kaj pa, če stavka znake štrajka bo kazala? bi vprašal Rajka,« se je nenadoma oglašil Slavko, ki več izkušenj že imel je s stavko. »Potrebna jasna bo opredelitev, kaj stavka je, kaj štrajk, kaj prekinitvev, kaj je izsiljen zbor, sestanek, nezadovoljstvo, nejevolja, kje nekaj se začne in kje konča se, kdaj nam lahko čez glavo zraste in ognju še prilivat olja,« v razpravi je pripomnil Vanek. »Potreben torej bo pravilnik,« je še dodal in se prijel za tilnik.

»Namesto da bi drli se in vpili, po cestah raje bi nosili okusne transparente fino,« je s konca drugega pripomnil Pino. »Po moje srdu ost bi otopili, če take transparente bi nosili, na primer, »Dol z draginjo!«, »Gor z OD!«, »Zavijmo vrat inflaciji!«, »Več dela!«, »Kdor vodi nas v propad, naj hitro gre!«, »Zahtevamo za vse enako jela!«

»Tovariši, bom rekel, da brez diha sem vas poslušal,« del je Miha. »Če smem, bi dal vam sugestijo, in to, naj v ozdih, tozdih izvolijo kar hitro štrajkarske odbore, ki pravo vlogo naj dobijo! Kdo, vprašam vas, tem sploh kaj more? In če kak poslovodnik okoreli, bi rekel, da ne ve, kaj bi hoteli, mu stopili bojo na prste, ga vključili v stavkovne vrste. Se to. Po moje naj bi sindikat zgradil slovenski fundus ali sklad protestnih transparentov, to zato, da ne bi se na novo jih pisalo povesod, kjer štrajkajo, in pač tako več časa bi za štrajkanje ostalo.«

DIHUR

POZOR!

CHEM. MET. MENITZ GESCHÄFT
K. G. HOLZKIRCHEN/MÜNCHEN

razpisuje

prosto mesto super generalnega direktorja za oddelek
export-import

Pogoji:

1. biti mora poklicni direktor (BERUFSDIREKTOR),
2. da aktivno obvlada materin jezik in nemščino,
3. da je komunikativen (GESPRÄCHFÄHIGKEIT),
4. zaželena kvalifikacija iz finančnega inženiringa (smer WECHSELHANDLER),
5. da obvlada področje internih prometnih komunikacij in kot stransko dejavnost obnovo fasad in pisarn (BAUEXPERT MITTLEREN RANG),
6. da ima izkušnje z mahinacijami,
7. da je previden do strokovnjakov in jih je sposoben brzdati v njihovi inventivnosti,
8. da še ni imel stikov z delavci v proizvodnji ali se z njimi družil,
9. da je baronsko uglašen (BARONENSCHLIFF),
10. da ima pozdravni telegram visokega vladnega funkcionarja (BEGRÜSSUNGSTELEGRAMM).

Nudimo:

1. Rolls Royce s telefonom, mini računalnikom in prho,
2. vsako leto najmanj šest mesecev potovanja po tujini (DIENSTREISE).

S tem CHEM. MET. MENITZ GESCHÄFT K. G. vabi k sodelovanju vse kandidate s takimi in podobnimi sposobnostmi. Vloge s pisnimi dokazili (BERUFSDIREKTORBESTÄTIGUNG, GESPRÄCHFÄHIGKEITSSCHEIN, BARONENSCHLIFFSCHEIN, BEGRÜSSUNGSTELEGRAMM u. sw.) naj pošljejo na naslov: šef kadrovske službe dr. A. Stempf, Holzkirchen/München Abrechnungstrasse 2.

Zlatarne Celje

VERJELI ALI NE, ŠE NAJBOLJ VARNE
NALOŽBE SO V IZDELKE OD ZLATARNE!

PIPEC izdaja aktiv DNS Celje. Uredniški odbor: Vili Einspieler, Drago Hribar (odg. ur.), Peter Kavalar, Franc Kramer, Janko Volf. Naslov uredništva Celje, Gledališka 2. Tisk Aero, tozd Grafika Celje. Cena 500 din.
Celje, februarja 1988